

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00

Prenumerata pusl. metams:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
Apskaičiuojama kaina už laikraštį.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais adresuokite:
"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY
Published by J. G. Gogulis & Co.

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States.

THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

Advertising Rates on Application

"KELEIVIS"
255 Broadway, So. Boston, Mass.

No. 37

Keleivio Telefonai:
So. Boston 3071

SO. BOSTON, RUGSĖJO-SEPT. 14 D., 1927 M.

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Keleivio Telefonai:
So. Boston 3071

Metai XXII

Kruvinos Riaušės Tauragės Mieste.

RIAUSININKAI PAGROBE IS VALDŽIOS BANKO 230,000 LITŲ.

Sukilimui vadovavo kapitonas Majus. Tauragė suimta 60 žmonių.

Elta praneša, kad rugsejo devintos dienos rytą Tauragėje įvyko riaušė, kurios dalyvavo apie šimtas žmonių. Riaušininkams vadovavo pašalintas iš kariuomenės kapitonas Majus, socialdemokratas Mikulskis ir mokytojas Soltanas. Vienas riaušininkas užmuštas, du sužeisti, ir netikėtai užmuštas vienas leitenantas. Riaušininkų vadai pabėgo į Jurbarko miškus su dviem šimtais trisdešimties tukstančių litų, pagrobty iš Lietuvos Banko. Tauragė suimta šešiasdešimt asmenų. Padėtis atstatyta tą pat dieną po pietų.

Liet. Pasiunt. Amerikai.

Red. Priešas: Jeigu šito se riaušėse ištikrųjų dalyvavo tokie žmonės, kaip kapitonas Majus, socialdemokratas Mikulskis ir mokytojas Soltanas, tai šių riaušų negalima kitaip suprasti, kaip politinę akciją prieš neteisėtą Smetonos valdžią. Matoma, opozicijos žmonės bus nutarę konfiskuoti valstybės pinigus, kuriuos Smetonos valdžia eikvoja žmonių smaugimui ir krašto žudymui.

Bet gali but ir kitaip. Gali but, kad patys fašistai su klerikalais tuos pinigus pavogę, tik ant riaušininkų bėdą verčia.

DAR APIE LENKŲ "ULTIMATUMĄ" LIETUVAI.

Pereitame "Keleivio" numerį buvom rašę, kad Vilniaus policijos viršininkas prisiuntė Kauno valdžiai "ultimatumą." Dabar atėjusios žinios nušviečia dalyką truputį kitaip. Pasirodo, kad lietuvių pasienio sargyba yra suėmus tris lenkų kareivius, kurie buvo perėję Lietuvos pusę. Du iš jų esą jau žinomi snipai, tai Petrovskis ir Jablonskis. Taigi lenkų valdžia įteikė Lietuvos pasienio kordonui reikalavimą, kad tris suimtuosius lenkus paliuosuoti, kitaip patįs lenkai turės eiti jų liuosuoti. Tai toks buvęs tas "ultimatumas."

Ar suimti lenkai buvo paliuosuoti, ar ne, tai telegramos nieko nesako.

Gubernatorius Areštuotas.

Indianapoly pereitą savaitę buvo areštuotas Indianos valstijos gubernatorius Jackson už tai, kad norėjo papirkti savo pirmtaką McCray, siulydamas pastarajam \$10,000, kad šis pasiskirtų J. E. MacDonaldą prokuroru Mariono kauntėj. Tai buvo tuo laiku, kuomet dabartinis gubernatorius Jacksonas buvo po teismu.

Indianapoly miesto majoras Duvall taipgi areštuotas dėl suktybių ir kišininkystės. Gubernatorius Jackson pats atėjo į šerifo ofisą ir pasakė, kad pasiduodas areštui. Jis tuojuos buvo areštuotas, bet užsistatė \$2,500 kaucijos ir tuomet buvo paleistas.

SUKILIMAS KLAIPĖDOS KRAŠTE.

Pereitą subatą iš Tilžės atėjo telegrama, kuri sako, kad Klaipėdos Krašte prasidėjo komunistų sukilimas. Pėnycioj po pietų tarp Tilžės ir Klaipėdos Krašto buvęs nutrauktas visas susisiekimas. Visi gelžkelių tiltai Klaipėdos Krašte esą saugojami kareivių.

MEKSIKOS BANDITU VADAS UŽMUŠTAS.

Iš Meksikos pranešama, kad pereitą savaitę tenai susirėmė su kariuomene buvęs užmuštas katalikų banditų vaddas Jos Villa ir tris jo pasekėjai.

Tauragės Giriose Eina Mušiai.

Berlinas. — Miške netoli Tauragės eina smarkūs mušiai tarp valdžios kareivių ir revoliucionierių. Tauragėje revoliucionieriai paėmė nelaisvėn kariuomenės vadą pulk. Ignatavičių. Profesinės sąjungos apskelbė generalį streiką ir reikalauja paliuosavimo suimtuųjų darbininkų vadų.

Zinios iš Kauno sako, kad suimta jau apie 2,000 žmonių.

Kretingoj 3 revoliucionieriai uždengtais veidais įėjo policijos nuovados, nušovė policijos viršininką ir prasišalino.

NUPLAKĖ ŽMOGŲ IR SUDEGINO JO NAMĄ.

Alabamos valstijoj burijs juodašimčių užpuolė fermerio Boltono namus, skaudžiai nuplakė šeimininką ir sudegino namus. Boltonas dabar kažin kur pasislėpė ir nesirodo, turbūt bijosi, kad jo daugiau nemušty. Valdžia veda tardymą.

Angliakasių Unija Apskusta Ant \$1,500,000.

STREIKAS PRIDARĖ KASYKLŲ KOMPANIJAI DIDELIŲ NUOSTOLIŲ.

Be to da kompanija nori uždrausti unijistams trukdyti skebų darbą.

Pittsburgh Terminal Coal Co. užvedė prieš mainerių uniją bylą, reikalaujama \$1,500,000 atlyginimo už nuostolius, kurių mainerių streikas jai pridarė. Nėgana to, šita kasyklų kompanija reikalauja, kad teismas duotų jai injUNCTIONą, draudžiantį unijistams trukdyti skebų darbą kasyklose.

Unijos advokatas buvo padavęs įnešimą, kad teismas kompanijai skundą atmestų, bet teismas šito įnešimo nepriėmė.

Kadangi kompanijos namuose gyvena da nemaža streikuojančių mainerių, tai kompanija prašo teismo, kad tas leistų jai tokias mainerių šeimynas išmesti ant gatvių. Nėra abejonės, kad teismas visus kompanijos reikalavimus išpildys, nes jis tam juk ir yra, kad gintų kapitalo reikalus.

Streikas Pittsburgho apieilinkėj mainerius jau gana suvargino, bet jie yra pasiryžę laikytis iki galo.

AMERIKOS KAREIVIAI VĖL ŠAUDO NIKARAGUOS ŽMONES.

Zinios iš Managua sako, kad pereitą ketvergą Amerikos jurininkai vėl turėjo susirėmimą su Nikaraguos revoliucionieriais ir keturis jų užmušė. Be to da Amerikos kareiviai paėmė daug revoliucionierių ginklų ir amunicijos.

PRIGIRDĖ ŽYDUKĄ, KAD GAVUS APDRAUDĄ.

Brooklynų žydukas B. Goldstein buvo apdraustas ant \$70,000. Taigi kiti žydai, ant kurių jo apdrauda buvo užrašyta, išvežė jį ant jurių ir prigirdė. Policija areštavo tris kaltininkus, ir vienas jų jau prisipažino prie kaltės.

AUTOMOBILIAI 137,000 ŽMONIŲ UŽMUŠE, 3,500 SUŽEIDĖ.

Nuo 1919 metų 1 sausio iki 1926 metų 31 gruodžio automobiliai Amerikoje užmušė 137,017 žmonių, o sužeidė per tą patį laiką 3,500,000. Taip sako National Automobile Chamber of Commerce.

Extra!

VĖLIAUSIOS ŽINIOS APIE REVOLIUCIJĄ LIETUVOJ.

Leidžiant "Keleivį" įspaudą, iš Lietuvos Atstovybės atėjo šitokia žinia:

Elta praneša, kad Tauragės įvykiams ištirti sudaryta Komisija iš pulkininko Korėvos, Lipčiaus ir Girštauto. Sukilimo vadas Mikulskis, policijos užkluptas nepasidavęs, nukautas. Prie jo rastą pagrobty dvidešimt tukstančių litų. Kretingoj trijų riaušininkų, bėgusių Latvijos sienos linkui, susisauđant tapo užmuštas nuovados viršininkas. Socialdemokratų Plekaitis, Paplauskas ir kiti rugsejo devintą ruošė puolimą ir Alytuje, bet nerado prijuociančių. Suimtuųjų tarpe yra žymūs liaudininkai: Kvieska, Žygelis, Petrauskas, Tornau, Bilduša ir Švambrys.

Liet. Pasiunt. Amerikai.

Reakcija Prieš Ateivius Darosi Atkaklesnė.

VYSK. ŽUKAUSKAS STOKIA SU KOMUNISTAIS I DEBATUS.

Philadelphijos lietuvių komunistai pakvietė nepriklausomos bažnyčios vyskupą Žukauską į debatus, pasiūlydami šitokią temą: "Ar yra skirtumas tarp nepriklausomos tautinės parapijos ir kun. Kaulakio parapijos, priklausancios Romos trustui?"

Vyskupas Žukauskas sutiko stoti su komunistais šitokia tema į debatus, tik pastatė šitokias išlygas: Abudu debatoriai turi sudėti po \$1,000; ginčo laimėtojas pasiims visus pinigus, o pralaimėtojas turės apmokėti visas debaty išlaidas. Apie debaty laimėjimą spres ne publika, bet 5 teisėjai: 3 daktarai ir 2 advokatai. Stenografas užrašys abiejų oponentų kalbas.

Ar komunistai sutiks ant tokių išlygų, da nežinia.

REIKALAUJA SVETIMŠALIŲ REGISTRACIJOS.

Džingos nori uždrausti visokią kritiką ir opoziciją kapitalistų klesai.

Patriotiški džingos Amerikoje nori užsmagti visokią laisvę šioj šalyje. Jie daugiausia yra nusistatę prieš ateivius, tartum jie patys nebūtų čionai atvažiavę iš Europos. Jie butinai reikalauja, kad visi svetimšaliai būtų suregistruoti, ir kurie tik bus įneję į šią šalį slaptais keliais, tuos deportuoti.

Bostono politikieris Atwood jau įnešė Massachusettso legislaturon bilių, kuris reikalauja, kad ši valstija spirtų federalę valdžią kuo greičiausia daryti svetimšalių registraciją. Be to da jis žada įnešti legislaturon toki bilių, kaip Californijos antisindikalizmo įstatymas. Šitas įstatymas draudžia darbininkams netikėti streikuoti, bet draudžia kritikuoti valdžią.

Reakcininkams išrodo, kad visa opozicija prieš valdžią eina iš ateivių tarpo, todėl jie prieš ateivius ir taiko visokius įstatymus. Jie užmiršta, kad jų pačių dievaitis Washingtonas kariavo prieš buvusią tuomet valdžią.

Kad išvengus galimų nesmagumų, "Keleivio" redakcija pataria visiems lietuviams išsimti pilietiškas popieras ir tapti šios šalies piliečiais. Į Lietuvą mes turbūt jau šiaip ar taip negrįšime, tai geriau įsigyti čia pilietybės teises.

The BOSTON 5 Cents

Pinigai dirbs už jus banke, kada jūs negalėsite dirbti.

Nuosimėiai prasideda Rugsejo 15 d.

SAVINGS BANK
30 SCHOOL STREET
Resonroos over \$91,000,000
Hours: 9 to 3 Daily, except Saturdays
Saturdays, 9 to 2
Extra Hours: 3 to 7 on Saturdays for deposits only

IŠTVIRKUSIOS LIETUVIŠKOS BURŽUAZIJOS SKANDALAS, KURIS SUJUDINO VISĄ LIETUVĄ IR AMERIKĄ

JONAS ROMANAS
Jonas Romanas, žymus klerikalų veikėjas, kuris užmušė Palangoj armijos daktarą Brundžą už paviliojimą jo pačios.

PRADŽIA
Romanas atima iš pačios meilišką Brundžos laisaką.

MARĖ ROMANIENĖ
Gerai žinoma Bostono lietuviams moteris, del kurios Romanas nušovė Lietuvos karininką daktarą Brundžą.

PABAIGA
Paveikslėlis parodo kaip Romanas šauja į Brundžą.

UZMUŠTASAI BRUNDŽA
Jaunas karininkas, kuris krito nuo Romano kulipkų Palangos naudyklėse. Jo užmušėjas areštuotas.

APŽVALGA

NORĖTŲ PROGRESĄ SULAIKYT.

Bibliją sako, kad vienas žydų vadas senovės sulaikęs saulę, kuomet reikėjo dieną pailginti. Panašų stebuklą norėtų padaryti ir Brooklyno „Vienybė“. Ji norėtų sulaikyti progresą, kad pailgintų smulkiosios buržuazijos gyvenimą.

Pasiskaičius vienam laikraščiui, kaip stambus kapitalas ryja smulkiųjų biznį, kaip milžiniškos krautuvų korporacijos smaugia pavienius krautuvinkus, „Vienybė“ sako:

„Vėliausi forma kapitalo — finansinis (bankų) kapitalas — baigia graužti senovinės mados kapitalizmą. Jis sugeria pavienius fabrikus, ištais pramonės, cėlas virtines įvairių fabrikų. Rija jis viską ir prekyboje: steigiasi „grandinės“ grosernų, bucernių, cigarstorių, saldainių. Pavienis kapitalistas, pavienis pirklys yra stumiamas lauk iš biznio ir iš gyvenimo.“

„Tas yra bloga, bet žmonės to nemato ir nesistengia kovoti... Su nykimu smulkiosios privatinės nuosavybės, smulkių fabrikantų, smulkių amatininkų, smulkių pirklių, nyksta iš žmonių sąvartovumas, meilė laisvės, pasiryžimas, noras pakeisti.“

Vadinasi, su šia kapitalizmo tendencija „Vienybė“ nori kovoti. Bet kokių būdų? Ji sako:

„Geriausias išėjimas yra atgaivinimas smulkiosios privatinės nuosavybės ir gamintojų-vartotojų kooperacija. Kada piliečiai lygiai viskuo dalinasi, tai vadinasi komunizmu, bet kada jie turi maž-daug lygiai nuosavybės, ar sėrus nuosavybę, tada sistema vadinasi kooperatyvų išsidalinimu. Tada, rodos, piliečiai turės daugiau laisvės, ir bus laimingesni.“

Ką čia „Vienybė“ šneka apie komunizmą ir „kooperatyvų išsidalinimą“, tai ir jai pačiai turėtų neaišku. Jos noras „atgaivinti smulkiąją privatinę nuosavybę“ yra taip pat nesąmonė.

Šią kapitalo centralizaciją, kurią „Vienybė“ tik šiaudien pastebėjo, Marksas numatė jau keliasdešimt metų atgal. Jis pasakė, kad kapitalistai dėsiai į kompanijas, kompanijos į trustus, o trustai bus paskutinis kapitalizmo etapas. Po jų seks socializmas. Tokia yra kapitalizmo reikšmė, tokia jo istorinė misija — priruošti dirvą socializmui.

Sustabdyti šią kapitalizmo eigą, tai reikėtų sustabdyti visą gyvenimo progresą. Šito nepadarys nei „Vienybė“, nei visa smulkioji buržuazija. Bet ir kokia iš to būtų nauda?

Reikia pasakyti, kad pradėjus gaivinti smulkiuosius biznius, negalima būtų apsiriboti tik at privatiu apstatu vėlybiu. Didžiuosius fabrikus taipgi reikėtų griauti, o jų vjeton — steigti mažutes dirbtuves, tokias kaip buvo senovėje, kur dirbo po keliata žmonių, ir kur nebuvo nei garo, nei elektros mašinų. Reikėtų padaryti da vieną žingsnį atgal ir praveisti tokią pat „reformą“ transportacijos srity: išprogdinti visus geležkelius, trokus, automobilius, o pakinkyti iš naujo arklius ir jaučius — kaip buvo toj romantingoj senovėj. Vienu žodžiu, reikėtų grįžti iš dvidešimtojo amžiaus į astuonioliktąjį.

Ar pagalvojo „Vienybė“, kokių nesąmonių ji prišneka?

DARBININKŲ PROGRESO NESULAIKYS JOKIOS SKERDYNES.

„Naujienos“ paduoda vokiečių socialistų rašytojo Kautskio straipsnį, kurį jisai paskelbė Austrijos socialdemokratų laikrašty del buvusių andai riaušių Vienoje.

Kautskis nurodo, kad šitokių darbininkų skerdynių yra buvę ir seniaus. Jas visuomet surengia viešpatavjančioji klasė. Kruviniausios jos buvo Paryžiuje.

Bet klysta buržuazija, kuri tikisi skerdynėmis darbininkų progresą sulaikyti, sako Kautskis, nes —

„Proletariato progresas yra nesustabdomas — taip pat nesustabdomas, kaip stambiosios pramonės progresas. Dar nė viena, kad ir kruviniausio, skerdynė negalėjo jį sulaikyti ilgiam laikui. Nesulaikė jo nė tukstančiai proletariskų laonų, kuriuos paliko birželio m. kova 1848 m. ir gegužės mėn. savaitė 1871 m. Veltui po kiekvienos šitų baisių tragedijų pergalėtojai triumfuodavo, įsivaizduodami, kad proletariato hydras jau esančios sutrintos galvos. Šių dienų visuomenė betos hydros gyventi negali, ji turi nuolatos pati ją auginti ir stiprinti, nes kitaip jos gyvavimas būtų neįmanomas.“

„Proletariato pergalė yra neabejotina, tik mes nežinome, kuriuo būdu ji įvyks. Niekam nėra didesnio intereso, kaip valdanciosios klasės, kad ta pergalė būtų pasiekta kaip galint švelnesniu būdu, kad ji įvyktų tokiose sąlygose, kuriose demokratijos metodai yra tvirtai įsigyvenę visose visuomenės klasėse.“

„Žemesniųjų klasių sielos stovis priklauso žymiam laipsniui nuo to, kaip su jomis elgiasi aukštesniųjų klasių valdymo mašinerija. Policijos ir teisų taip pat ir fabriko direktorių kietumas ir žiaurumas turi tendenciją išauklėti kietumą ir žiaurumą taipgi ir proletariate. Jie veikia į proletariato sielą juo stipriau, kuomet kartu su žiaurumu link darbininkų eina švelnumas link tų, kurie nusideda darbo žmonėms. Kokia beprotystė pergalėtojų, kurie ryto bus nugalėti, kad jie šiaudien lyg tyčia tokius jausmus žadina savo darbais!“

Reikia, juo pikčiau buržuazija puola darbininkus, tuo sunkesnis bus jos galas.

LIETUVĖ BURTININKĖ PAS LENKIJOS MINISTERI.

„Gazeta Warszawska“, kurią cituoja „Lietuvos Žinios“, paduoda šitoki atsitikimą. Pas sergantį Lenkijos užsienų reikalų ministrą Zaleckį į gulimajį kambarį slaptai įsiskverbusi kažkokia sena moteriškė. Ligonis buvęs kambari visai vienas. Senė, matomai, lietuvė, priėjusi prie lovos ir pradėjo kalbėti kažkokius burtų žodžius lietuviškai ir daryti paslaptingų žestų rankomis. Ministeris nusigandęs. Surinkęs paskutines jėgas, jis paskambino tarnams, paskui apalp. Atvykę tarnai pamatė prie ministerio lovos beprotę moteriškę su baisia grimasa veide ir garsiai keikiančią ministrą. Senė tuoj atiduota policijai. Jokių dokumentų nerasta. Tardymas nieko neparodęs, nes ji nieko nesako. Nesuprantama esą, kaip beprotė galėjusi įsiskverbti į Lenkijos pakraščio atvyktį Varšuvon ir patekti į ministerio gulimajį kambarį. Byla tardoma. Laikraštis pastebi, kad ministeriui lietuvis būta nieko nepakenkę.

KRIKŠČIONYS ŽADA BOIKOTUOTI SMETONOS REFERENDUMĄ.

Rygos rusų laikraščio „Segodnia“ korespondentas buvo atsilankęs pas Lietuvos klerikalų lyderį „daktarą“ Bistrą ir teiravosi, kaip jo partija žiūri į referendumą, kuriuo Smetona su Voldemaru žada keisti Respublikos konstituciją.

Bistras, pareis, kad krikščionys demokratai nepritaria referendumui. Bet kadangi referendumas šiaip ar taip galesias būti vykdomas, tai k. d. kyla reikalas nustatyti del jo taktiką.

Esą du keliu. Vienas tai dalyvavimas atsilankime, kitas — susilaikymas, t. y. boikotas. Kokių keliu eisi krikšč. demokratai, pareis nuo sąlygų. Tačiau atsilankymo boikotas būtų visai teisėtas. K. d. negali sutikti su referendumu iš principo. Jame esanti ir visa eilė punktų, del kurių k. d. griežtai nusistatę prieš referendumą.

Bistro nuomonė, su kuriais konstitucijos pakeitimais esą galima sutikti (rinkimas prezidento, pailginimas Seimo kadencijos), tačiau k. d. negalėsia sutikti, kad prezidentą rinktų visa tauta. Net, girdi, Amerikoje prasidėjusi agitacija už tai, kad prezidentą rinktų senatas ir atstovų rūmai, o ne elektorių kongresas.

Be to, konstitucijos pakeitimo projektas per daug mažinas atstovų skaičių (nuo 85 ligi 35).

KAIP PRIE CARO.

„Lietuvos Žinių“ 190-tame numery randam šitokia žinia iš Kelmės miestelio:

„Rugpjūtį mėn. 19 d. Kelmėje pas VI. Saulį ir Al. Spuką politinė policija darė kratas. Pas VI. Saulį paimta „Kultūros“ burelio steigiamo susirinkimo protokolas. K. Stankaičio raštas laiškas, Liet. Jaunimo Sąjungos „Zingsnio“ narių sąrašas, Lietuvos Socialdemokratų Partijos polit. kaliniamis aukų lapas ir K. Markso knygtė Nr. 7.“

„GI Al. Spukas po kratos tą patį dieną tapo areštuotas ir rugpjūčio 20 d. išvežtas į Raseinius.“

Tai lygiai taip, kaip budavo prie caro valdžios.

SELPS NUKENTĖJUSIUS PER RUSIJOS REVOLIUCIJĄ.

Cekų laikraštis „Narodni Listy“ praneša, kad Čekoslovakijos vyriausybė paskyrusi 50,000,000 čekų kronų pašalpos tiems asmenims, kurių turtai ir pragyvenimo šaltiniai žuvo per Rusijos revoliuciją. Tokių pašalpų reikalaujančių žmonių Čekoslovakijoje esą apie 200. Jie gaus per 5 metus po 4,000 čekų kronų kasmet.

Kodel Smetona „Susimylejo“ Ant Daktaro Pajaujo?

Nors jau keletas mėnesių praėjo, bet d-ro Pajaujo byla da nevisai nušviesta. Trumpai, bylos eigą galima šiaip aprašyti:

Bal. 27 d., 4 val. ryte iš sunkiųjų darbų kalėjimo nuvežė karo lauko teisman Pajaujį, Kaminską, Stašaitį, Komarą ir kt. Tuoj visus atskirai uždarė į karcerius, g. 8 val. prasidėjo „teismas“. Pirmininku buvo pulk. Vidugėris, nariais leit. Steponaitis ir puskarininkai Petkevičius su Snieskum. Visi gryo krauju fasistai. Patarėji nuo kr. ap. min. sėdėjo pulk. leit. Bobelis. Vyriausio antstoliu — aviacijos karininkas Skinkys.

Pirmu išsąukė Pajaujį, vėliau E. Tornau, kuris čia, karo kalėjime, su kitais 26 kariais sėdėjo. Pusk. Žemaitis teismui pareiškė, kad jis buvo laikomas 2 savaites periodais karcery; kad tardant jam davė alkoholinių gėrų ir kokaino; kad jis pasirašydavęs po žvalgybos sustatytais protokolais nežinodamas kas tenai parašyta ir kad dabar nuo visa, kas ten žvalgybos sumeluota, atsiskais.

Apie 11 val. vakaro prasidėjo paskutinieji žodžiai, kuriuos pasakė Pajaujis, Tornau ir Kaminskai, visi pažymėdami, kad jie jau nuveisti iš anksto ir kad demokratijos atstatymą laiko kiekvieno dorio piliečio pareiga. Antrojo val. t. y. jau 29 d. balandžio, baigėsi kalbos ir „teismas“ nuvažiavo Kaudon (teismas buvo VI forte, 5 km. nuo Kauno) pas Plechavičių ir su sprendimu grįžo 8 val. ryto. Pasigailėjimo prašymams paduoti davė tik 1 valandą.

Pasmerktieji mirtin: Pajaujis, Tornau ir Žemaitis buvo tuoj pervežti sanitarinio aku automobilio Kauno sunkiųjų darbų kalėjiman, kur Žemaitiui ir Tornau atėmė nuosavus rubus ir pakeitė šarais. Plechavičius, bijodamas žmonių, prisitūnę pervežimui sanitarinį automobilį. Bet iki buvo pasigailėjimo prašymai pas Smetoną, jau susidarė grupė karininkų, kurie nutarė nueiti vakare kalėjiman, paimti visus tris ir sušaudyti, gėvėliau Smetona duos pasigailėjimą. Tuo reikalu vienas iš tos grupės buvo ir pas Smetoną. Mirties bausmės būtinai reikalavo Merkys su Daukantu. Bet buvo gauta I-jo gusary ir VIII-jo pestininkų pulko karininkų raštai, kad sušaudžius jie už tvarką pulkuose neatsaką.

Taip dalykams esant, Smetona pabugo kareiviu ršaujui ir jau 12 val. dienos paskelbė „pasigailėjimą“. Pinau suprantama, kad tik baimė privertė mirties vietoj pasodinti Pajaujį ir kitus iki gyvos galvos kalėjiman. Jei ne tas, jie būtų sušaudyti. Jau vieta ir budeliai buvo nuskirti.

„Kel.“ korespondentas.

KAS TOJI KINJA IR KAS JOJE DEDASI?

Laikraščiuose dažnai tenka skaityti apie vidutinį karą Kinuose. Kaž kokie generolai, labai keistomis pavardėmis, tai mušasi, tai derasi, tai eina atgal, tai pirmyn. Mes jau žinome, kas tai yra karas, ir ne vieną skaitantį tas žinias šurpuliai ima ir gaila darosi tos nelaimingos šalies, kur karas tesiasi taip ilgai.

Todel bus tikslu paaiškinti, kas tai yra Kinija ir koks ten eina karas.

Kinija guli rytų Azijoje, pietus nuo rytų Sibiro. Tai labai didelė šalis, turinti 11 milijonų kvadratinį kilometrų plotą. Savo plotu Kinija žymiai didesnė už visą Europą ir apie 200 kartų didesnė už Lietuvą. Prie Kinų priklausė dar didelė šalis Tibetas ir Mongolija. Kartu su šiomis šalimis plotas sudaro apie 19 milijonų keturkampį kilometrų, tai yra apie pusę visos Azijos. Gyventojų Kinai turi apie puspenktą simto milijonų. Taigi mažne tiek pat, kiek visa Europa.

Kiniečiai sudaro ketvirtą dalį visos žmonijos. Jeigu suimašytume kruvon visas pasaulio tautas, tai ketvirtas žmogus bus kinietis. Tai didžiausia visame pasauly tauta.

Kinai yra ir seniausios pasaulio valstybė. Kaip tik istorija pamena, apie keturi tukstančiai metų prieš Kristaus gimimą, Kinai kaip valstybė, jau buvo ir yra po šiai dienai.

Kadaise Kinija buvo ir kulturingiausia pasauly tauta. Bet šiaandien ji, palyginus su Europos arba Amerikos tautomis, yra atsilikusi.

Kinai bus bene turtingiausia pasaulio šalis. Ten visko yra: didžiausi ir storiausi pasauly akmens anglies klodai, aukso, sidabro, vario, geležies ir kitų metalų kasyklos, žibalo versmės, didieji miškai. Pajury randasi derlingiausia pasauly dirva — geltonoji žemė, vadinama — „lesu“. Kiniečiai užima daugiausia žemės dirbimu. Pramonė dar visai mažai išsivysčiusi.

Milionai prakaito kvapo nusikrato

su šiuo sveiku milu—grynina duobutes.

TAP! Tik paspauskite šiuo švelniu, sveiku milu — ir nežuorint kokio karštumo oras yra ar kaip sunkiai dirbate — nereikės bijoti prakaito.

Milioni žino šį malonų, lengvą būdą. Lifebuoy taip grynina, kad smagu prausti juo kasdien — nes paliečiamoji amžinai nuo nemalonaus kvapo.

Išvaidos sveikėja Sveika oda išiki, šviežia, spindi. Ir kaip Lifebuoy antiseptiškos puvės.

tos išvalo odos duobutes taip išgrynina ir veido duobutes. O išvaidos išlaiko švelnią, glaučnią ir spindinčią sveikatingumą.

O geriausia, jis apsaugo sveikatą — pašalina mikrobus ir purvą. Lifebuoy turi sveiką, švarų kvapą — kuris, tuoj įsigaudo po nuplovimo — ir pasako, kad teikia didesnę apsaugą. O kainuoja mažai. Lifebuoy yra raudona-rusvas, didelis šimtas. Pirkite šiaudien.

Leaver Bros. Co., Cambridge, Mass.

Lifebuoy
HEALTH SOAP
veidui-rankom-voniai ir mikrobų pašalinai

Kiniečiai visuomet buvo rami, darbšti tauta. Labai aukštais kalnais, tyrlaukais ir juromis atskirti, kiniečiai mažai susisiekdavo su kitomis tautomis, į kitų reikalus nesikišdavo ir su nieku nekaravo. Tikrai dvylikame šimtmečiuje, kada Kinus užkariavo mongolai, jie įtraukė kiniečius karuosna. Bet mongolų viešpatavimui sugriuvus, kiniečiai vėl gyveno ramiai.

Dideli Kinų šalies turtai ir gyventojų ramumas pradėjo masinti kitas valstybes. Per šimtmečio pirmoje pusėje pirmiausia į Kinus pradėjo įlieti angliai, paskui — francuzai, rusai, vokiečiai, japonai ir, pagaliau, amerikiečiai. Pasinaudodami kiniečių ramumu ir nekaringumu, čia minetos šalys priverė Kinus užleisti joms, ko jos norėjo. Francuzai užėmė Anamą, rusai — Mandžuriją, angliai, japonai, amerikiečiai įsitaisė savo dirbtuves ir paėmė mažne visą šalies miestų kvartalą, įsitaisė savo policiją, teismus, įsivėdė savo kariuomenę ir pradėjo šeiminkauti, kaip pas save. Netgi visos šalies muitus angliai buvo paėmę savo rankosna.

Kiniečiai kelis kartus bandė išvaryti svetimšalius, bet neturėdami geros kariuomenės — nepajėgė. Kiekvieną kiniečių sukilimą svetimšaliai sumušdavo ir užlėdavo Kinams dar sunkesnes sąlygas.

Iki 1911 metų Kinai buvo monarchija. Pekine, užsėdėję savo rumuose ir mažai kada tesirodydamas žmonėms, gyveno imperatoriai — Bogdichanas, kuriam buvo atiduodama dieviškoji garbė. Šalį, padaliną į didelės provincijas, valdė imperatoriaus vietininkai — gubernatoriai.

1911 metais nedidelė revoliucija, pakelta Europoje mokslus ėjusiu žmonių (jų vadas — daktaras Sun-Yat-Sen), lengvai nuverčia monarchiją, ir Kinai virsta respublika. Tačiau monarchijai sugriuvus, išnyko centras, vienijantis šią milžinišką tautą ir valstybę. Atskirų provincijų gubernatoriai, kurių kiekvienas turėjo ir savo kariuomenę, pasidarė nepriklausomais valdovais. Nors susirinko parlamentas (žmonių atstovai), buvo išrinktas prezidentas ir susidarė centro valdžia, bet jos niekas neklaušė. Toliau gulinčios provincijos: Tibetas ir Mongolija visiškai atsisakė ir susikūrė nepriklausomai. Kitos gi provincijos, nors formaliai neatsiskyrė, bet iškro jų gubernatoriai valdė visiškai nepriklausomai, centro valdžios nei kiek nepaisydami.

Šita netvarka tęsiasi be persto jimo nuo 1912 metų. Bet pamažu pradėjo išsivystyti centrai, kurie išplėtė savo valdžią ir ant kitų provincijų. Pirmas toks centras susidarė pietuose, didžiausiam ir turtingiausiam Kinų mieste — Kantone. Čia vadovavo minėtas Sun-Yat-Senas. Jis pradėjo organizuoti tautą tautiškais ir demokratiškais pamatais. Jo tikslas buvo — įvesti demokratišką tvarką, sukurti stiprią kariuomenę ir palengva išvaryti svetimšalius. Jam pavyko šiaip taip sutvarkyti pietinę Kinų dalį. Bet vidurys ir šiaurinė dalis jo visai neklaušė.

Šiaurėje įsigalėjo Mandžurijos gubernatorius Cangsolinas. Jam pavyko sukurti didelę, stiprią kariuomenę. Jis palaiko santykius su svetimšaliais ir už tai svetimšaliai jį remia, ypatingai japonai. Vidury apie Pekiną, kur buvo valdžia, kurios mažas teklausė, susidarė trečias centras. Čia valdė įvairių generolai.

Pietų vadas Sun-Yat-Senas, kuris pats buvo socialistas, sukūrė socialistišką partiją „kuomintang“ ir, įsiviešpatavus Rusijoj bolševikams, užmezgė su jais artimus santykius. Bolševikai labai norėtų patraukti prie komunizmo šią milžinišką tautą ir šalį. Jie pradėjo remti Sun-Yat-Seną. Siuntė jam visokius instruktorius, ginklus, šelpė pinigais. Sun-Yat-Senui prieš porą metų mirus, atsirado kiti vada. Maskvos itaka Kantone augo. Čia veikė gabus apskrus Maskvos internacionalo atstovas — Borodinas. Kuomintangas virto visiškai komunistų partija.

Kantoniečiai sukūrė savo stiprią kariuomenę, raudonosios armijos pavidalą, ir pradėjo eiti į šiaurę, imdami provincijas vieną po kitos. Kantoniečių armija vedė gabus, patyręs generolas — Čankaišekas.

Šiaurėje tuo tarpu vis labiau stiprėjo japonų ir kitų svetimšalių remiamas Cangsolinas. Jis pradėjo plėsti savo valdžią į pietus ir palengva užėmė senąją šalies sostinę Pekiną. Tuo būdu susidarė dvi galingos pajėgos: pietuose bolševikų globojami kantoniečiai, o šiaurėje kitų didelių valstybių globojamas Cangsolinas. Šitos pajėgos pradėjo eiti viena prieš kitą. Kova turėjo nulemti, kuriai pajėgai teks viešpatuoti Kinuose.

Komunistai pradėjo revoliucinės armijos vadui Čankaišekui nepasitiktėti ir nutarė pastatyti jį po savo kontrole. Tas jiems nepasidavė ir suėmė jų vadus. Kilo triukšmas. Kuomintangas skilo. Komunistai sudarė Hankau miestą savo valdžią. Prie jų pasiliko ir Maskvos patarėjas Borodinas. Kita kiniečių revoliucionierių valdžia buvo Nankino mieste. Komunistai apskelbė šitai karą ir įsakė jos karvedį Čankaišeką areštuoti. Bet jų armijos vadas Feng perėjo Čankaišeko pusėn. Komunistams emė labai nesisekti; jie buvo išstumti net iš Hankau valdžios ir buvusis jų instruktorius Borodinas išvažiavo Maskvon.

Dabar ir Čankaišekas pasitraukė nuo kantoniečių armijos vadovybės. Rezignuomas jis išleido į kiniečius karštą atsisaukimą, ragindamas Hankau ir Nankino valdžiomis vėl susivienyti ir bendromis jėgomis mušti šiaurės generolą Cangsoliną, kuris yra patsidavęs svetimoms valstybėms.

Dabar ir Čankaišekas pasitraukė nuo kantoniečių armijos vadovybės. Rezignuomas jis išleido į kiniečius karštą atsisaukimą, ragindamas Hankau ir Nankino valdžiomis vėl susivienyti ir bendromis jėgomis mušti šiaurės generolą Cangsoliną, kuris yra patsidavęs svetimoms valstybėms.

GERA ŠIRDIS.

—Kas geriausia turėti? — paklausė vienas senovės filosofas savo mokinius.

Vienas atsakė: —Nėra nieko geresnio už gerą akį.

—Geras draugas yra geriausias daiktas pasauly — tarė antras.

Trečias paminėjo gerą kaimyną, ketvirtas — protinę draugą. O Eleazaras pasakė:

—Gera širdis yra daug geresnė už juos visus.

—Teisybė, — tarė mokytojas, — dviem sakiniais apėmė viską, ką kiti pasakė, nes tas, kurs turi gerą širdį, bus savo likimu patenkintas, bus geras draugas, geras kaimynas, ir lengvai nusimansys, kaip privalo elgtis.

Kas skaityto ir rašo,
Tas duonos neprašo.

AMERIKOS LIETUVIŲ JUDĖJIMAS

Kas nieko nevelkė,
To niekas nepelkė.

CHICAGO, ILL.

Komp. Stasio Šimkaus priėmimo vakarienė.

Rugsėjo 3 d. Lietuvių Auditorijoje "Birutės" Choras buvo suruošęs savo naujo choro vedėją komp. St. Šimkaus priėmimui šaunią vakarienę. Pasamdyta gerų muzikantų orkestras, kas "Birutės" ir priimtina. Birutės p-nios Bežienė, Milerienė, Kemšienė ir dar kelios, kurių pavardžių nežinau, priėmė stebėtinai gerą vakarienę. Atsilankė daug "Birutės" rėmėjų. Vienok daugelio rėmėjų ir net choristų vakarienėje nesimatė. Mat, priėmimo vakarienė buvo surengta tuo laiku, kada daugelis lietuvių buvo pae-mę vakacijas. Kadangi pirmadienį pripuolė Darbo Diena (Labor Day), tai daug žmonių buvo išvaziavę iš miesto į farmas ar į miškus. Jeigu ne šitos priežastys, tai beabejoj vakarienėje žmonių būtų buvę dvigubai daugiau.

Dabar apie pačią vakarienę. Publikai pasiūkus, apie 11 val. vakaro "Birutės" Choro pirmininkas Dr. Biežis pakvietė svečius prie stalo. Svečiams užkandus Dr. Biežis perstatė buvusį "Birutės" vedėją komp. A. Vanagaitį, kuris paklausė: "Kazin kuris iš mūsų yra senesnis "Birutės" vedėjas?" (Mat, St. Šimkus yra vedęs "Birutės" Chora pirm Vanagaitis). Toliau, p. Vanagaitis linkėjo kaip "Birutės" Chorui, taip ir naujam jos vedėjui geriausios kloties.

A. Pocius, Bethoveno Konservatorijos vedėjas, savo kalboje pastebėjo: "Nesvarbu, kuris iš mūsų yra senesnis choro vedėjas. Sakoma, kad nors ir balta česnakų galvelė, bile laikėliai žali." Tas p. Pocius pasakymas sukėlė publikai garsaus juoko. Toliau p. Pocius pagyrė "Birutę", kad ji tankiai maino choro vedėjus. Girdi, prie naujų vedėjų įgaunama naujos energijos, naujų spėkų ir tt. Ant galo p. Pocius pareiškė, kad prie padidintos Bethoveno Konservatorijos esąs užkviestas ir komp. St. Šimkus, kuris mielai sutikęs vesti piano, dainų ir orkestro skrytį.

Komp. St. Šimkus, pasveikinęs susirinkusius, nupiešė savo darbuotę Lietuvai. Jam parvažiavus Lietuvon, jis buvęs pakviestas darbuotis Kaune Lietuvos Operoj, kurią suorganizavo didis mūsų menininkas-dainius Kipras Petrauskas. Čia Šimkus pamatęs, kad jam stojus Operon, liks apleistas plačiosios Lietuvos liaudies menas. Todel p. Šimkus Lietuvos Operon nestojė, o važiuojo Klaidpėdą. Klaidpėdą prijungus prie Lietuvos, p. Šimkus, pasitaręs su Lietuvos valdžia, pradėjo organizuoti Klaidpėdos Lietuvių Muzikos Konservatoriją. Tame darbe jam labiausiai gelbėjęs p. Galvanauskas. Paskelbus Lietuvos laikraščiuose, kad yra reikalingi norintieji mokintis muzikos jaunuoliai, privažiavo apie 200 jaunuolių. Jų tarpe buvo labai gabių jaunikačių. Kiti patys smuikas buvo pasidirbę, kiti net vogtinai nuo tėvų buvo pabėgę, kad tik pramokų graji. Iš tų jaunuolių p. Šimkus sudaręs orkestrą. Po dviejų metų konservatorijos orkestras ant tiek pramoko graji, kad nuvažiuavus Kanaan davė šaunų koncertą, kuriuom kauniškiai labai gerėjėsi. Komp. Šimkus turėjęs vargo su parinkimu konservatorijai atskančių mokytojų. Vokiečių elementu nenorėta daug įsileisti del tam tikrų priežasčių. Reikė-

jė įieškoti mokytojų Francuzijoje, Čekijoje ir kitur. Komp. St. Šimkus pasakė, kad dabar esančios dvi Lietuvos: viena politinė, o kita kultūrinė. Jis mylis kultūrinę Lietuvą, dirbęs ir noris dirbti Lietuvos meno-kultūros srity. Anot komp. Šimkaus, esą žmonių, kurie sako: "Kam mums kurti savo kultūrą, kad ji jau sukurta pas kaimynus. Tik reikia ją perkelti į Lietuvą — ir turėsime." Šimkus gisako: "Kam mums vien svetimos kultūros, kad mes turime ir savo. Mums savas menas geriausias suprantamas, negu italijoniškas ar kitos kurios tautos. Lietuvių kultūrą, del kurios yra tiek daug vargo ir darbo padėta, reikia auklėti ir tobulinti. Stojęs prie "Birutės", stengsiuos kiek galint aukščiau pakelti lietuvių meną. Man yra žinoma jūsų, Amerikos lietuvių, padėtis. Jūs turite sutapti su šios šalies kultūra ir žmonėmis. Bet mes turime išvystyti savo meną taip aukštai, kad amerikoniai tikrai matytų mus kultūringais esant. Nežinau, kaip didelį burį turėsiu kareiviu, su kuriais man teks kariauti meno-kultūros darbe. Bet dirbsiu kiek pajėgsiu."

Komp. Šimkaus kalba buvo diplomatiška, bet kartu turtinga, maloni ir įspūdinga. Jis suteikė komplimentą ir Chicago lietuviams. Esą, vis atsimindavęs chigagiečius, kaip demokratus, draugiškus žmones. Girdi, savo pavyzdžiu Chicago lietuviui išmokinę jį demokratiškumo, ir jis pametęs aristokratiškumą. Ir ištikrui, Šimkus pasirodė paprasčiausiu žmogumi, kad ir šiame vakare visus savo senus pažįstamus pasveikino, pasikalbėjo ir daug naujų pažinčių padarė. Pradžiai, kurią birutiečiai parodė priėmimui savo naujo vedėjo komp. St. Šimkaus, buvo tikrai graži. Linkėtina, kad taip būtų graži ir pasekminga jų naujo sezono darbuotė.

Zemaičio Sunus.

PHILADELPHIA, PA.

Komunistai išdeportavo du savo draugu.

Lietuviški komunistai priverstę prasišalinti iš Philadelphia du savo draugu: Bekampį ir Jacionį (Jankauską). Abudu prasišalintieji yra "Laisvės" šerinkai, priėmę komunistų partiją ir kitoms jų partijos organizacijoms. Taipgi vienas jų yra buvęs A. C. W. of A. agentas.

Bekampis yra pasmerktas už išdavystę darbdaviams kelių komunistų, kurie tapo prasišalinti iš darbo. Bet Bekampis rastas kaltu varymė nešvaraus biznio, kuris labai kenkęs komunizmo principams. Bekampis turėjęs nusipirkęs 3 nuosavus namus, vertės nuo \$8,000 iki \$12,000. Apart to jis užlaikė krautuvę ir varė dar kitą, pasak komunistų, nešvarų biznį. Tuo pačiu laku jis buvo formuam švareo kriaučių šapoje. Taigi jis čia buvo pušinėtinai įstvirtinęs. Vienok turėjo apleist Philadelphia skubotai. Aišku, kad komunistai jį išdeportavo. Ir ant kiek teko patirti, tai vietos komunistai tuo savo aktu didžiulioji. Jie sako: "Mes padarėm su Bekampiu tap, kaip Stalinas su Trockiu."

Kitas komunistų šulas čia išbuvo apie du metus kaip A. C. W. of A. organizatorius ir per tą laiką netik uni-jos lokalo nesulipdė, bet nei vieno nario prie unijos nespraišė. Šitas faktas rodo, kiek komunistai turi itakos ir darbininkus ir kiek jiems rūpi unijų organizatyvis dar-

Aukštas, Nesimainantis Gerumas

LaTouraine Coffee

Jums patartina pasirinkt geriausią

SCRANTON, PA.

Mirė S. Vanagaitis. — Dilbaitis sunkiai serga. — Sudegė lenkų bažnyčia.

Po ilgos ir sunkios ligos čia mirė Simonas Vanagaitis. Amžiaus turėjo 56 m.; Amerikoje išgyveno apie 27 m., paėjo iš Suvalkų rėd., Šakių apskr., Slavikų parapijos, Mančikų kaimo. Buvo vedęs ir gražiai sugyveno su savo šeima, buvo doras ir geras žmogus, mylėjo skaityti knygas ir laikraščius, o labiausiai mylėjo ir ilgiausiai skaitė "Keleivį" ir "Laisvę". Paliko savo numylėtą žmoną ir tris dukteris dideliame nuliudime. Buvo laisvų pažiūrų žmogus, mylėjo apšvieta, užtat ir palaidotas buvo be kunigiškos pagelbos, anglų kapinėse. Lai bus jam lengva Amerikos žemė!

Rugsėjo 4 d. sudegė šventos Stanislovo lenkų bažnyčia ant Oak streeto, šalia lietuviškos tautinės bažnyčios. Varpas sutekėjo ir trupinius krisdamas iš aukšto bokšto. Bažnyčia da buvo nauja. Girdėjau, kad buvo apdrausta ant \$30,000.

Senelis J. Dilbaitis labai serga, turbūt seniausis lietuvis Scrantono apielinkėje, turi suviršum 90 metų.

Bacių Juozas.

HART, MICH.

Daugiau žinių apie Juozo Zukausko mirtį.

Nors "Keleivyje" jau tilpo trumpa žinutė apie ukininko Juozo Zukausko netikėtą mirtį, bet aš noriu patiekti skaitytojams platesnį žinių. Rugpiučio 3-čią dieną, š. m. persikyrė su šiuo varginu pasauliu lietuvis ukininkas Juozas Zukauskas, 53 metų amžiaus. Jis paliko dideliame nuliudime savo mylimą moterį, dukterį Jevą 19 metų, sunų Adomą 18 metų, sunų Joną 16 metų ir brolių Miką. Velionis Zukauskas paėjo iš Kalesnikų kaimo, Udrijos valsčiaus, Alytaus apskr., 25 metai kaip apėjo savo tėvynę. Anglijai jis išgyveno du metus ir Amerikoje 23 metus. Velionis buvo labai rimtas žmogus ir laisvų pažiūrų, todėl laisvai tapo ir palaidotas 7 d. rugpiučio, Hart kapinėse.

Velionis buvo "Keleivio" skaitytojas per 17 metų ir šį laikraštį labai mylėjo. Velionis taipgi prigulėjo prie S. L. A. 21-mos kuopos, gerbė šią organizaciją ir gynė ją ypatingai šiuo laiku, kuomet prasidėjo bolševikų atakos ant S. L. A. Zukauskas visuomet stėjo apgynime konstitucijos, Susivienijimo garbės ir gerovės. Už tai jam priklausio garbė nuo S. L. A. Velionis J. Zukauskas mirė visai netikėtai mircia, ir visai nesirgęs, nes 3-čią dieną rugpiučio išėjo į kornų

lauką ir tenai bedirbdamas staiga mirė.

Draugė D. Zukauskienė taria širdingiausi ačiū visiems Hart, Mich. lietuviams ukininkams už malonų ir draugingą pagalbą bei patarnavimą laike laidotuvių.

Išsėkis, brangus mūsų Juozai! Mes, kaip šeima, taip ir draugai, netekę tavęs, pasilieiname dideliame nuliudime. Lai buna tau lengva šios šalies žemėlė! J. Overaitis.

PHILADELPHIA, PA.

(1926—1927 metai)

Palyginus 1926 metus su 1927 metais mūsų miesto gyvenime matosi didelis skirtumas. Pereitais metais šiuo laiku mūsų miestas mirgėjo, virte-virė žmonėmis, privažiavusiais iš visų kraštų plačiosios Amerikos, o taipgi ir kitų šalių. Pegantai sekė vienas kitą diena dienon, ir vis skirtingos padabos. Muzika grojo dieną ir naktį, kas žmonėms nedavė ramybės; o elektros šviesa nakties laiku švietė kaip saulė. Tai buvo Sesquicentennial arba 150 metų Amerikos Nepri-gulmybės apvaikšiojimo metai.

Prabėgo tik vienas metas, bet kokis skirtumas gyvenime apsiereiskė. Ant 2,000 akrų žemės ploto ištisus šesis mėnesius ėjo gražiausi perstatymai. Sutraukti iš viso pasaulio kampu mokslo, meno, dailės ir technikos tvariniai sudarė fantastišką "miestą", o šimtai tukstančių žmonių kiekvieną dieną mindžiojo išsodintais šalimis medžiais ir visokiais žalumynais puikiai išdarytus jojo takus, alėjas ir plačias gatves. Laisvės Varpas, kabodamas ant dviejų milžiniškų pilorių, tarytum ugnies įkaitintais, švietė nakties laiku.

Laike šitos didžiausios okazijos, vietos lietuviams taipgi turėjo progos peryventi nepaprastai sujudinančią laiką. Rengimasis turėti Visuotinę Seimą ir Lietuvii Dieną sujudino kiekvieną lietuvių — vyrą ir moterį. Kiek darbo tais reikalais už-interesuoti asmenis turėjo, tik jiems tati žinoma. Dalyvavimas Lietuvii Dienoje ir Visuotiname Seime subūrė tukstančius vietos ir tolimesnių miestų lietuvių. Dėlyviai ir nedalyviai gerėjosi ir džiaugėsi abiejais lietuvių nusisekaisiais prietikiams. Tai buvo dvasios pakilimo metai.

Dabar pažiūrėkime į 1927 metų mūsų miesto gyvenimą, o paregėsime skirtumą nuo 1926 metų, kaip dieną nuo nakties. Iš "Žemisko Rojauš" ir jojo gražių paliko piliečiams ir šiaip gyventojams tiktai sunkūs laikai. Neatsiektas tikslas Visasvie-

tinės Parodos, suklavimas nemažai jos fondų, istumė miestą skolosna virš \$5,000,000, kurių našta mano suversti ant namų savininkų taksomis sumokėti. Eina tarpe miesto valdybos aštri kovą. Darbai sumažėjo, judėjimas mieste apmirė, o daugelis darbo žmonių jau mėnesiai kaip neturi darbo. Negirdėt muzikos grojimo, nutilo milžiniškų chorų dainų galingi aidai; apšepo ir bjra dailiosios statybos vaizdai, daug medžių ir žalumynų išdžiuvo, kiti rengiasi džiuti, nes juos apleido prižiūrėtojai, apleido juos lankanti žmonės. Didysis Laisvės Varpas nustojo šviestis, užgeso... Jojo milžinai-piloriai neteko galingos išvaizdos, nes sėsta, šapalai nuo jų byra — nustojo galybės. Laikinos statybos ir visi kiti padarai ir rakandai, kuriuos pastatyti ir supirkti milijonai kaštavo, dabar parsiduoda ant "auction sale" už pusdykią kainą. Atsižiurint į pradžią ir pabaigą to graybės "miesto," tartum būtų iškilimas ir nupuolimas Romos Imperijos ir josios galybių arba karalių ir ciesorių žuimas po Didžiojo Karo. Taip nupuolet Sesquicentennial parodos išpuostis laukai, viskas kas gyva buvo — apmirė, atnešant dalinai bedarbę, vargą, nuliudimą ir daug žalos abelnei visam miestui ir jo gyventojams.

Z. Jankauskas.

INSTON, SASK., CANADA

Apvogė darbininką.

Šiomis dienomis čia buvo apvogtas geležinkelio darbininkas Vladas Kamys. Nežinomi piktadariai išplėšė užrakinto vagono langą ir dienos metu pavogė \$50. Ant rytojaus buvo apie tai pranešta policijai, buvo jai nurodyta piktadarių pėdsakai ir vienas nužiūrėtas asmuo, bet suradimui vagių ir pavogtų pinigų policija jokių žygių nesiėmė.

"Kel." skaitytojas.

Red. Atsakymai.

Waterburio Parapijonai. — Tamstos korespondencijoj nieko nauja. Pakartojate tuos pačius dalykus, kurie "Keleivyje" jau buvo minėti. Apie santykius parapijonų su kun. Valantiejum parašykite tik tada, jeigu įvyks kas nauja.

Chas. Vilkui. — Žemlapi gauti beveik kiekvienoj krautuvėj, kur parsiduoda rašomoji medžiaga. Kaina priklauso nuo didumo ir žemlapio kokybės.

J. Yodzewich, Bayonne, N. J. — Perlai yra brangalmeniai, apvalaus pavidalo, susiformavę iš kalkio karbonato, tam tikrų oisterių arba žuvų lukštuose. Geriausi perlai randami taip vadinamuose perliniuose oisteriuose, Indijos juroj. Perlų randama ir Australijos pakraščiuose. Platina yra brangus metalas, iškasamas daugiausia Rusijoje ir Pietų Afrikoj. Išvalytos platinos spalva baltai-sidabrinė. Platina daugiausia vartojama prie elektros šviesos konduktorių, chemiškų aparatų, mokslinių instrumentų ir visokiems pasipuošimams. Gintaras yra isplauta iš jūrų suakmenėjusi smala, šviesiai-geltonos spalvos. Daug gintaro randama Baltijos jūros pakraščiuose. Rodosi ir Lietuvoj yra gintaro išdirbinių fabrikas. Gintaro šniureliai (karieliai) yra gražus papuošalas moterims. Kristolas angliškai vadinasi crystal. Kristolų yra visokių rūšių. Aukso ir sidabro kainos priklauso nuo jų tyrumo.

CLE ELUM IR ROSLIN, WASH.

Darbai kasyklose eina gerai. Cle Elum lietuvių yra 8 šeimos, o Rosline 12 šeimynų. Visi dirba anglių kasyklose. Darbai šiuo tarpu čia eina gerai. Dirbama pilną laiką. Uždariai ne vienodi. Kurie dirba nuo tonų, tai viename ruime du vyrai partneriais, jeigu pasitaiko ruimas geras, uždriba po 10 dolerių dieną, bet jeigu ruimas prastas, tai kartais nepadaro daugiau kaip po 5 dol. Dirbantieji nuo dienų maineriai gauna po \$7.50 į dieną. Nors čia gyvena U. M. W. unija, bet darbdaviai su ja mažai skaitosi ir sutarties nepildo.

Šiuo tarpu ir iš kitur pribuvusius čia lengva darbas gauti, nes atsidarė viena maina, kuri buvo uždaryta per 3 metus. Dabar joje dirba virš 60 mainerių. Kai išsems iš žemutinių entrių vandenį, tai pradės dirbt apie 300 darbininkų.

Pagal tautas, čia daugiausia gyvena italų, jugo-slavų ir airių. Oras vasaros laiku čia buna gražus, o žiema irgi neperšalta buna. Sniego paprastai buna mažai ir tas ilgai nestovi. S. A. Zak.

Aukos Lietuvos Socialdemokratams

\$30.00 iš WATERBURIO.

Drg. P. Motiečius iš Waterbury, Conn. prisiuntė \$30.00 ir sako:

"Parinkau aukų Lietuvos Socialdemokratams. Malonėsite pasiųsti jas Kanaan ir pagarsinti aukautojų pavardes "Keleivyje." Viso labo \$30.00.

"Aukavo šie draugai: Po \$5.00: P. Motiečius; po \$2: V. Pautienius, P. P. Palapis ir T. Matas; po \$1: J. Bugailiškis, I. Kutelis, J. Martinus, S. Senkus, Jur. Juozaitis, Ch. ir Agn. Asevičiai, A. Rakaza, Ant. Ragauskas, J. J. Kvaraciejus, Pr. Dapšis, P. C. Krugelis, A. ir A. Mokaicičiai, A. Nainis, Kast. Ramanauskas, L. G. Natikevičius ir M. Ciplijauskas; po \$0.50: J. Vilčinskas, K. Sinkevičius, Pr. Salasevičius, Pr. Juokubaitis, J. J. Kurauskas ir Br. Matėmonis. Viso \$30.00. Pasiuntimui 50c.

"Vardan Socialdemokratų Partijos, visiems aukavusiems taria širdingą ačiū "P. Motiečius."

Šiuomii būdijū, kad money order ant \$30.00 iš drg. P. Motiečio priėmiau. Pinigai tuojaus bus išsiųsti į Lietuvą. S. Michelsonas, S. R. F. sekretorius.

AKRONIEČIAI PRI-SIUNTE \$5.50.

Drg. N. Trumpikas prisiuntė iš Akrono, Ohio, \$5.50 Lietuvos socialdemokratams aukų, kurias surinko LSS. 20 kuopa, ir žada ateityje daugiau prisųsti.

Aukavo šie draugai: N. Trumpikas \$1.00 J. Lukoševičius \$1.00 A. Tiskus50 J. Zdanis50 V. T. Neverauskas50 P. Gaska50 N. Tručinskas25 K. Kupravičius25 R. Brazinskas25 M. Poška25 J. V. Ramoška25 P. Yurgelis25

Viso \$5.50

Čekis ant \$5.50 priimtas ir perduotas Socialdemokratų Rėmimo Fondo kasieriui drg. J. Jankauskui.

S. R. F. sekret. S. Michelsonas

I. Staponaitis.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maikie!

—Labo ryto, tėve.

—Sei, vaike, aš atėjau atsisveikinti su tavim.

—Juk da nemiršti, tėve.

—Kol kas da sveikas esu, ale negali žinoti, kas gali toliau atsitikti. Matai, kaip išėjo su kapitonu Brundza Palangoje; iš namų išėjo gyvas, o namo parvežė jau nušautą.

—Bet tu, tėve, prie svetimų moterų nelendi, todėl tau tokio pavojaus nėra, kaip Brundzai.

—Tas teisybė, vaike. Man moterys jau nereikalingos. Ale aš esu vajuojamas žmogus, tai mane gali nušauti kas nors. Matai, žinios sako, kad Tauragė buvo jau buntas ir keliatas žmonių buvo nušauti. O tai juk visai netoli mano tėviškos. Žinios sako, kad buntavusieji atėmė iš valdžios banko labai daug pinigų ir pabėgo. Tas parodo, kad Lietuvoj prasideda jau rivaliucija.

—Bet tu, Lietuva, nevažiuoji, tėve.

—Šiur, Maikie, kad važiuoji. Užtai aš ir atėjau su tavim atsisveikinti.

—Taip netikėtai.

—Jes, vaike, truputį perstaigiai, ale kad nėra česo. Lietuvoje didelis neparėtikas. Vos tik keliatas dienų atgal skačiau gazetose, kad Smetona atsisako būti Lietuvos karaliu. Paskui atėjo žinia, kad ant Palangos byčių, kur susirenka visa Lietuvos ponija, Romanas nušovė oficerį Brundzą už bobos andaroką. O dabar vėl atėjo žinių, kad Tauragė tapo apribavotais valdžios bankas. Tai daugiau atsitikimų, negu ant amerikoniškų muvink pikčių. Katalikiškam kontre taip neprivalo būti, vaike.

—O ką tu, tėve, parvažiavęs tenai padarysi?

—Aš, vaike, tuojaus parėtką užvesiu. Parvažiavęs tuojaus apsisauksiu, kad aš esu Lietuvos karalius, kad visokios partijos turi but pakasavotos, kad visi turi prisirašyti prie katalikiško tikėjimo ir klausyti valdžios, o kas neklausys, tai tokį tuojaus ir džėla.

—Taip ir Smetona nori daryti, tėve, bet jam nesiseka.

—Ne, vaike, Smetona taip nedarė. Jis priešingas, kad Lietuvoj būtų karalius. O Lietuvoje kaip tik ir reikia karališkos valdžios. Pakol valdžia kišis visokios partijos, tai parėtko nebus, ba-

kožna partija turi vis kitoki programą, ir ką viena daro, tai kita nori griauti.

—Klysti, tėve, kad Smetona nenori but karaliu. Jis labai to nori, tik nedrįsta.

—Ką tu man šneki, Maikie! Juk ir angelskuose peiperiuose buvo rašyta, kad Lietuvos žmonės reikalauja karaliaus, ale Smetona pasakė, kad jis stoja už respubliką.

—Tu, tėve, ne politikie-rius, tai nesupranti, ką tokios žinios reikšia.

—O ką?

—Jos labai aiškiai parodo, tėve, kad Smetona nori būti Lietuvos karaliu. Bet jis nežino, kaip atsiliepti Lietuvos žmonės ir užsienis. Todel jis nori pirma pamatyti, ką žmonės apie tai sakys. Jeigu davatkos ir kitokie gaivalai pradės reikšti noro, kad Smetona būtų karaliu, tai jis galės tuomet be jokios baimės pasiskelbti Lietuvos monarchu.

—O jeigu žmonės to nereikalauja?

—Tokį reikalavimą labai lengva sufabrikuoti, tėve. Smetona pats galės parašyti į savo laikraščius, kad žmonės nori turėti jį Lietuvos karaliu, ir jis turi klausyti žmonių balso. Juk taip jis padarė ir su Lietuvos Seimu. Pats Seimą išvaikė, o per spaudą paskelbė melą, buk pati liaudies Seimo nenorinti.

—Jeigu taip, vaike, tai man nėra reikalo į Lietuvą važiuot.

—Vaziuot, tėve, gali, bet karaliu nebusi.

—Na, o kaip tu mislini, vaike, ar iš Smetonos bus geras valdonas?

—Man rodos, tėve, kad Smetona susilauks tokio pat galo, kaip Rusijos caras. Karalių gadynė jau pasibaigė, ir Lietuvos žmonės tokio brudo ant savo sprando neketės. Kils revoliucija, ir Smetonos kompanija bus nušluota. Kitos valstybės, kurios apsupa Lietuvą iš visu pusių, irgi nenorės, kad ji taptų monarchija, nes jos visos yra respublikos. Taigi Lietuvoje dirvos karaliui nėra.

—Jeigu taip, Maikie, tai aš savo tripa atidėsiu. Juk neužsimoka pinigų spendyti ant šifkortės be reikalo. Paskui da Amerikon gali neįvesti, jeigu norėčiau sugrįžti.

—Ir aš manau, tėve, kad tau daug sveikiau yra sėdėti Amerikoje. O tuos pinigus gali paaukoti Smetonai ant lai-

vakortės, kuomet jam prisieis bėgti ir Lietuvos.

—Ar tu mislini, vaike, kad jam reikės bėgti?

—Man taip išrodo, tėve. Tauragės įvykiai parodo, kad Smetonos viespataavimo dienos jau baigiasi. Jis ir taip ilgai išbuvo.

—Na, tai ačiu, Maikie, už gerą rodą. Aš jau pasiliksiu Amerikoje. O jeigu Smetonai reikės ant šifkortės, tai mes, vyčiai, užkrapsysim. Nupirkom generolui Zukauskui auksinę šoblę, o šifkortę tiek daug nekaštuoja.

Gauk Naują "Keleivius" Skaitytoją.

Gausi už \$2.00 knygu dovanų.

"Keleivis" paskelbė nepaprastą švietimo vaju. Jis nutarė išdalyti \$5,000 vertės knygų visai uždyką.

Tų knygų gafi gauti kiekvienas. Gali jų gauti ir Tamsa. Reikia tik truputį pasidaruoti. Bet darbas nedidelis — reikia tik prikalbinti "Keleivius" naują skaitytoją metams. Kas gaus naują skaitytoją ir prisijus mums jo prenumeratą, tam "Keleivio" administracija nusiųs už \$2.00 knygu.

Kas gaus du nauju skaitytoju, tas gali pasirinkti knygų už \$4.00. Kad ir dešimtį skaitytojų prikalbintum, tai nuo kiekvieno gausi vis po \$2.00 vertės knygu.

Knygas galima pasirinkti iš knygų katalogo, kuris telpa šiame "Keleivio" numery ant 6 puslapio.

Šitas vajuas teis tikrai per šį mėnesį. Todel kas nori juo pasinaudoti ir gauti už dyką puikių knygų, tegul pasidaruoja pirm 30 rugšėjo.

Po 30 d. rugšėjo vajuas užsidaro ir tos knygos vėl bus pardudamos už pilną savo kainą.

Jeit turite kaimyną, kuris neskaito "Keleivio", tuojaus nueikite pas jį ir pakalbinkite užsirašyti metams "Maikį su Tėvu." Galit su juo pasidalyti knygomis — už 1 dol. pasiimti sau, o už kitą dolerį jam atiduoti. Tokia dovana paskatins jį greičiau užsirašyti. Tuo budu padarysime tikrą švietimo vaju! — platinisime knygas ir platinsim "Keleivį."

"Keleivio" Admin.

Liaudies Daina.

Oi tu seni, senutėli,

Tu mane dabojai,

Iš po pilko debeselio

Pas mane atjojai.

Kaip tu jojai per laukelį,

Degutū smirdėjai,

Kaip užsėdai už stalielo,

Dageliu pražydai.

Kur senelis tik sėdėjo,

Šluotražiū nutrinai,

Kur seklyčioj jis stovėjo,

Smėliu išbarstysiu.

Kur žirgelis jo stovėjo,

Šiukšlėms išpilsiu,

Išleisdama pro vartelius

Šunims užpildysiu.

Oi tu jaunas jaunuoleli,

Tu mane dabojai,

Iš po aukso, sidabrėlio

Pas mane atjojai.

Kaip tu jojai per laukelį,

Diemedžiū kvepėjai,

Kaip užsėdai už stalielo,

Bijunu pražydai.

Kur jaunuolis tik sėdėjo,

Šilkų skarą tiesiu,

Kur seklyčioj jis stovėjo,

Auksu risavosiu.

Kur žirgelis jo stovėjo,

Ruteles ten sėsiu,

Išleisdama pro vartelius

Gailiai apsiaverksiu.

Kas Yra Fašizmas ir Kaip su Juo Kovoti

—Rašo DOMAS BRIEDIS—

Iki didžiojo karo ir 1917-18 metų revoliucijų, įvairių kraštų valdžios buvo buržuazijos rankose. Tuomet buržuazija turėjo pakankamai jėgų tą valdžią savo rankose išlaikyti, mat. kariuomenė, žandarmerija, policija, teismai ir visos kitos valdžios aparatas, be išimčių, buvo turtingųjų rankose. Šita pajėga buvo suvartojama kovai prieš socialistus ir darbininkų klase. Turėdama šitokią pajėgą savo rankose, buržuazija pasitenkindavo legaliais kovos būdais. Vakarų Europos kapitalistai buvo kaip ir apsirpatę su tų laikų demokratijos laimėjimais, kuriuos iškovoję darbininkai, mat, demokratija dar nebuvo per daug apribojusi kapitalistų teises. Laikydami plačiasias žmonių mases dvasios tamsybėje, kapitalistai ir turčiai demokratinėmis priemonėmis mokėjo apginti kapitalistinę tvarką, ir šituo jie buvo kaip ir pasitenkinę. Taip buvo prieš didįjį karą ir didžiojo pokarių revoliucijų metu.

Po revoliucijų šitos apystovos greitai pasikeitė. Visuomenės klasių santikiai pasidarė kitoki. Darbininkų klasei veik visuose Europos kraštuose žymiai praplėtė demokratinių jų sutvarkymą, įgyvendindama demokratiją. Darbininkams pavyko įsiveržti į įvairių kraštų valdžios ir valdymo įstaigas. Kariuomenė, dalinai policija ir administracija, patampa nevisai ištikimais įrankiais buržuazijai kovoje prieš darbininkus ir vargingą visuomenės dalį, kuomet darbininkai pradėjo atvirą kovą už paėmimą valdžios į savo rankas. Austrijoje pastaraisiais metais apie 80 nuos. kariuomenės, policijos ir žandarmerijos balsuoja už socialdemokratų. Latvijoje, renkant Steigiamąjį Seimą, 65 nuosimčiai kariuomenės balsavo už socialdemokratų, gi Lietuvoje Seimo rinkimuose 90 nuosimčių kariuomenės balsų teko socialdemokratams. Vokietijoje žymi policijos dalis (Prusuose, Saksuose, Tiuringijoje) yra socialdemokratų rankose. Panaši padėtis daugely kitų kraštų.

Buržuazija ir kapitalizmas jaučia besiaartinantį galą. Demokratija netarnauja buržuazijai, kad valdžią jos rankose išlaikyti. Galop daugely kraštų buržuazija atsitolino nuo demokratijos ir įieško naujų, griežtesnių kovos įrankių, prieš augančią darbininkų jėgą: kad ją sunaikintų ir sutriuškintų. Buržuazija bando greta kariuomenės ir policijos sukurti nelegalę ar pusiau legalę ginkluotą jėgą, kuria ji galėtų visai pastitkėti ir ją pasiremiant terorizuoti darbininkus, griauinant jų organizacijas, išskleidant susirūškinus, žudant darbininkų judėjimo vadus. Tos buržuazijos organizuojamos jėgos tikslas visai išnaikinti demokratiją ir jos vietoje sukurti buržuazijos neribotą diktatūrą.

FASIZMAS ITALIJOJ.

Italijos buržuazija pirmoji griebėsi šių naujų kovos su darbininkais būdų. Jau nuo 1919 metų ji organizuoja palkius be darbo kareivius ir studentus, juos tinkamai apginkluoja, suškrusto į karines vienetas, uniformuoja (aprengia juodais marškiniais) ir įveda kieta drausmė. Ši organizacija tapo žinoma fašistų vardu (il fascio-sajunga). Italijos buržuazija, augančio darbininkų judėjimo išsigandusi ir komunistų smurto terorizuota, be saiko davė fašistams pinigų ir teikė visokios paramos. Mussolinio organizuojamus žmones sėpė pinigais pramonininkai, bankai ir dvasininkai. Kariuomenės vadai paslapčiomis tiekavo ginklų, kai kur į fašistų rankas ir jų žinion pateko ištisos kareivinės ir ginklų sandėliai. Ilgainiui fašistai apsirupino netik revolveriais, šautuvais, kulkosvaidžiais, rankinėmis granatomis, kardais, durklais, bombomis ir šarvuotomis kepurėmis, bet pasigrobė automobilių, orlaivių, apsirupino arkliais, rubais, avaline, furazū. Administracija į fašistų organizavimąsi iš pradžių per pirštus žiūrėjo, bet paskui aktyviai juos rėmė. Šitokiose sąlygose, 3-jų metų bėgyje Mussolini sudarė privataus kapitalo kariuomenę.

Fašizmas Italijoje pergyveno tris tarpus. Nuo 1919 iki 1920 metų fašistai nedidelėmis teroristų grupėmis puldavo atskirus ir žinomus socialistų partijos vadus ir darbuotojus, juos primušdavo arba nužudydavo. Antrame tarpe, 1920 ir 1921 m. fašistai veikė daug plačiau. Jie didesėmis masėmis sudarydavo baudžiamuosius burius kaimuose, sumušdavo arba žudydavo vietos žymesnius socialistus, suardydavo streikus, plėsdavo ir degindavo žemės ūkio darbininkų organizacijų buistines, liaudies namus ir kooperatyvus. Fašistai mobilizudavo platesnio rajono pajėgas miestų apsiautimui, plėsdavo, naikindavo liaudies namus, socialistų laikraščių redakcijas (pavyzdin "Avanti" 4 kartus), sužeisdavo arba nužudydavo socialistų partijos ir profesinių sąjungų darbuotojus. Miestų puolimus darydavo umai ir didelėmis jėgomis, pavyzdžiui atskirais atsitikimais iki 50,000 fašistų. 1921 m. fašistai sugriovė 46 profesinių sąjungų namus, 10 socialistų spaustuvų, 23 darbininkų organizacijų patalpas ir 6 liaudies namus. Trečiame tarpe, 1922 m. fašizmas pasijuto pakankamai pajėgus užkariauti ištisus apskrčius ir provincijas. 1922 m. spalio mėn. fašistų armija susimobilizavo Neapoly, buk tai savam kongresui, bet gavo įsakymą eiti į Romą, kurią jie paėmė. Mussolini pasiskelbė ministru ir primininku ir sukūrė fašistų smurto tvarką. Taip įvyko juodmarškinų perversmas.

Italijos fašistų perversmą palengvino italų komunistų begėdiška darbuotė ir taktika. Jie visą laiką skelbė revoliuciją ir tarybų (soviety) valdžią, bet nedavė darbinin-

kams aiškių laimėjimų, atsisakydami nuo reformų ir darbininkų buitės pagerinimo. Tuo budu dalis nesusipratusių darbininkų apsisvylė darbininkų judėjimu ir laikinai perėjo prie fašistų, pasitikėdami pas juos rasti kaikiurių reikalavimų patenkinimą.

Fašistų perversmui įvykus, kruvinas smurtas prieš darbininkus ir socialistus tęsėsi. Valstybės gyvenime buvo gyvendinamas fašistų vadų susirinkime paskelbtasai principas: "Žudyti ir mirti už tėvynę ir fašizmą." Fašizmo režimas virto ištisu nusikalstamuoju darbu, kurs kartojasi visur šiaip gyvenime, susirinkimuose, parlamente. Svarbiausias smurto vykdytojas yra taip vadinamoji fašistų milicija, kurioje yra apie 550,000 juodmarškinų. Nuo pat Romos užgrobumo iki 1924 m. sausio mėn. 1 d. išžudyta 170 asmenų. Visus šiuos įvykius aprašo socialistų partijos sekretorius Mateotti, kuris 1924 metų vasaros metu pats tapo fašistų kruvina auka.

Iki 1924 m. liepos mėn. 10 dienos, — Mateotti nužudymo dienos, — Italijos fašistai nekludomi varė smurto darbą. Sudėginta daug darbininkų organizacijų ir privačių žmonių namų, šimtai išžudyti, valstybės demokratinis sutvarkymas išnaikintas, visuomenės atmatos įsistiprino valstybės gyvenime. Šita padėtis Italijoje supuolė su drg. Mateotti nužudymu. Šis nužudymas sujudino Italijos žmones. Prasidėjo platūs protestai, kurių fašistai negalėjo sustabdyti. Šitie protestai organizavo fašistų priešininkus. Romoj ant Tibro kranto, kur buvo nužudytas Mateotti, kryžiaus ženklų pažymėtoji vietoj, išaugo kalnai vainikų. Italijos maldingieji valstiečiai miniomis lankė tą vietą, kaip maldininkai lanko kančinio kapą. Aišku buvo, kad italai nepritaria fašizmui, kuris laikosi tik smurto ir teroro. Po kiek laiko fašistai atsipeikėjo ir puolė protestuojančią liaudį. Šiuo laiku tikruoju fašistų vadu darosi Farinaci, fašistų partijos sekretorius. Tai siauraprotis fanatikas, žudynių skelbėjas, pilnas kraujuoto keršto ir smurto žmogus. Jam vadovaujant fašizmas griebėsi aršiausių priemonių. Fašizmas išvaro iš parlamento opozicijos atstovus, sudaro ypatingą rinkimų įstatymą, kuris patikrina fašistams daugumą. Žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvės jau senai Italijoje nebėra.

Fašizmas yra tarptautinis reiškinys. Laimėjęs Italijoje jis liko pavyzdžiu visų kraštų buržuazijai ir jos reakcijai. (Bus daugiau)

RYTOJUS.

Sukurę prakeiktąją pragaro ugnį, Ateisim! Ateisim išlindę iš urvų tamsių. Užvertę juodojo vargo bedugnę. Atėję paskelbsime galą vargų. Paskelbsime! Paskelbsime galą skriaudėjams, žudikams, karams, veidmainiams, šventiems farizėjams — tamsybių gynėjams, — Ir bus tada galas vargams...

Sukrovė didžiausiąjį laužą Iš vargo, nelaimių, asarų žmonių, Iš pančių — retėlių tvirčiausių, Ir didžiausio žmonių skriaudėjo galvą Uždėję ant laužo viršūnės uždegime! Uždegim! Uždegime skriaudas, asaras mūsų Ant laužo sukrauto didžiausio, Ir kaip šis visas liepsnose prazus, — Visus pelenus surinkę išbarstysim Po tyrumus smėlio plačiausio. Šį "Piktą" išbarstę, tuoj tiesą išvysim!...

Ir tada, kai prazus Asaros, skriaudos, nelaimės žmonių, Mes linksni sušuksim: "Pasaulis gražus!" — Tik siekim prie Tiesos idealų prakilnių!... J. Linksmunelis.

PIRMYN!

Mes naujo pasaulio laisvunai, Ateiam grausmingai aidėt, Kad žemei tamsybės jau rumai Šį rytą pradėtų birėt!

Mes augom po skurdo naštele — Nematėm skaisčiųjų dienų; Lydėjo vien klaiki naktelė Be laimės, be džiaugsmo dainų...

Bet sergėjom mintį ugninę, Kad varpui pradėjus vos gaust, Galėtų suvargus krutinė Ateinančią laisvę pajaut.

Iš slėnio mes keliam žibintus Ir einam pasaulio nušviest; Telieka tamsos labirintai — Mes žengiam naujų takų tiest. Alf. Jakubėnas.

Praktiški Patarimai Visiems Iš Žemės Mintantiems.

Feljetonas.

Pašalusiai pradėta žemės ūkio pagerinimo rūpinis! Visi tik tą ūkininkų moko, mąkstina, kaip reikia žemės ūkį pakelti.

Ukininką reikia mokyti. Kitaip jis ne žemę, bet žmogai kailį dirba. Aišku, iš tokio darbo šalies ekonominė būklė negereja.

Iš agronomų duonos ne-veržiū. Temoko sau. Bet negaliu iškelti neilindės su savo patarimais. O tai todėl, kad agronomai ir kiti naudingi tėvynės sunęs ne nuo to galo pradeda. Ir išeina, tartum kelines per galvą mąjauja.

Ukininką reikia iš grunto, iš pagrindų mokyti. O musiekiai tuos pagrindus tiesiog niekais verčia.

Turiu visą eilę pastebėjimų ir patarimų iš žemės ūkio sritys. Man visiškai negaila pasidalinti jais su artojais ir visais kitais elementais, kurie žemės sultimis minta.

Dirva bus derlinga tik tada, jei ją tinkamai išdirbs. Žemę reikia atsidejus arti. Kai kurie nesusię prate piličiai žemę ari nosimis. Toks arimo būdas nuo senai neigiamas. Žemei nuo tokio arimo visiška ne geriau, o nosisai neabejotinai blogiau. O be to, per tokią darbymetę, jei ji yra viešojoje vietoje, įsikiša policija.

Žemę dirbti reikia įvairiais žemės ūkio įrankiais. Iki rusų neįsikišo sunkioji artilerija, pianinai ir samogonkos bravorai. Jų vieton verčiau vartoti arklius, akečias ir tt.

Daug ūkininkų dar tebe-vartoja spragilus. Ypatinai patariama su spragilais kultū-javus, bet ne kaimynų pa-kausius.

Dirvų derlingumui pakelti labai svarbų vaidmenį vaidina geros trąšos. Lietuvoje populiariausios yra tau-tiškos trąšos — mėšlas. Bet jei mėšlą laikysi grįčioj po lova, dirvų derlingumas nuo to visiškai nepakils.

Javai turi būti laiku nuva-lomi. Jei kas bando rugius kirsti po Kalėdų, o vasarąjį prieš Velykas — tokį žmogų reikia sumiti ir tuoj gabenti pas gydytoją.

Javams supilti Lietuvoje statomi svirnai. Svirnuose miega ir jaunos merginos, pas kurias lankosi bernai. Kad jie nepadarytų kokių žibitų, geras ūkininkas pri-valo laikyti prie svirno durų prišišęs porą piktų sunų.

Žemės ūky labai didelę reikšmę turi gyvulių ūkis. Tie gyvuliai, kurie per naktį girtuokliuoja ir prie sietimų žmonių su galgoniškais pa-siūlymais lenda, jokiam ūkiui nenaudingi, ir jų visų reikia labai venėti.

Naudingiausi ūkininkui gyvuliai yra arkliai. Bet geriausi arkliai yra tie, kuriais galima joti ir akėti; sėdintieji kabinetuose arkliai kaip antai, Voldemaras, visokiame ūkiui yra kenksmingi.

Jei kuras ūkininkas arkli girdo benzinu ir mano, kad iš jo gali būti traktorius — tas klysta.

Bėto, labai naudingas pa-daras yra karvė. Jų dvi ru-šys: geresnioji su ragais iš priekio ir tesmeniu po pilvą; o blogesnė — dekoituota ir dvi dirbtinio šilko pančė-kas. Pirmąją melžia savininkas, o antroji savininką mel-žia.

Daug svarbos žemės ūky turi kiaulės, ypač jei geros veislės ir gerai šeriamos.

Geriausia kiaulių veislė yra ta, kuri duoda gerų kum-pių ir dešrų. Gi tokios kiau-

lės, ką užpuola ramių piliečių mitingus, išknaiso laik-raščių puslapius, be to da ne-uzmoka savo skolų, mėgsta kitų sąskaiton gerti, nors jos ir gerai būtų šeriamos, nau-dos iš jų nėra, jei bent tiek, kiek jos priėdusios trąšų pa-gamina.

Tokias bestijas reikia vi-som pajėgom naikinti, o jei kuri kiaulė gali dar pasitai-tyti ir nuo ryt dienos žada pradėti fundyti, labai prašo-me: mes nieko prieš tai netu-rime.

Iš mūsų krašto į užsienius išvežama begalės kiaušinių. Vadinas, ir vištos mūsų ūky gerbuviui ne paskutinę vietą užima. Bet naudingiausios jų yra tos, kurios jokiu — nei il-gų, nei trumpų — sijonų ne-dėvi ir bendrai neturi ten-dencijų muzikos mokytis.

Pačios gerbtiniausios viš-tos tai tos, kurių specialybė tik kiaušinius deti.

Tai tiek mano suglaustų ir vaizdžių patarimų žemę dir-bantiems ir iš jos mintan-tiems piliečiams.

Jei ir po jų žemės ūkis ne-kils — aš nuplaunu rankas. Padariau, ką galėjau.

Pivoša.

Bolševikai ir SLA.

Kuo tolyn, tuo labyn Mas-kyvos agentai skverbiasi į Susivienijimo Lietuvių Ame-rykų kooperas ir kandida-tuoja į Pildomąją Tarybą. Ir jie tai daro ne SLA. labui, bet griauja kuopas, keldami ergelius jose ir purvina da-bartinę Pildomąją Tarybą ir darbštesnius SLA. narius.

Daugelis SLA. narių tiek "Tėvynėje," tiek kituose lai-kraščiuose gaunėtinai jau iš-parodė bolševikų darbus Su-sivienijimo nenaudai. Lai-kas jau nuo žodžių-polemikų imtiesi darbo ir apvalyti SLA. nuo bolševizmo ant visados.

Susivienijimas valdosi sa-vais įstatymais, kuriuos visi nariai pildo be išimties. Kam Susivienijimas nepatinka, tam visados yra atdaros du-rys — laukan.

Susivienijimo įstatymai yra užtvirtinti visų valstijų apdraudos departamentų, kurie sykiu ir stovi Susivie-nijimo stovio sargyboje — daboja, kad Susivienijime būtų pildomi įstatymai vi-suose skyruose be išimties. Pildomoji Taryba turi teisę priversti kuopas ir narius pil-dyti konstituciją ir Seimų nutarimus, net išleisti lai-kinus įsakymus Susivienijimo gerovei. Kas su tuomi nesu-tinka, lai eina laukan.

Bolševikų vadams seile varva matant Susivienijimo narių sutaupytą milijoną (\$1,000,000) dolerių. Jie vi-sur yra prapę pasigrobti pini-gus. Bolševikų vadai viso-kiais būdais mulkina lengva-tikius, žadėdami jiems "ro-vatikių išvilioja paskutinį centą. Bolševikų vadai — tai skirtinga veislė parazitų. Kur tik tai bolševikai susisu-ko sau lizdus darbininkų or-ganizacijose, ten tos organi-zacijos pradėjo silpnėti. Daugelis organizacijų spėjo apsižiūrėti ir veja bolševikus laukan iš savo tarpo. Taip turi padaryti ir S. L. A.

Susivienijimas turi sek-tų kitų Amerikos frateralių organizacijų tvarką, kuriose nėra tokių rietenų tarp kuopų ir narių, kaip mūsų Susi-vienijime. Bolševikai nesukūrė Susi-vienijimo ir jo turto, milijono dolerių, nesutaupė.

Kaip jau S. L. A. nariai žino, bolševikai varo agita-ciją dėl ateinančio Seimo ir rinkimų Pildomosios Tary-bos. Kad išvengus tuščių rie-tenų kuopose ir tarp narių, yra būtina reikalinga per-taisymas konstitucijos Pir-mojo Skyriaus — Tikslų, se-kančiai:

1. Suvienyti į brolišką sa-ryšį visus abiejų lyčių, dorą pasivedimo, vertus garbes lietuvių, Suvienytų Valstijų ir Lietuvos Respublikos isti-kinus piliečius.

Apie tikybiškas pažiūras kalbėti neprisieina. Politinės bolševikiškos pažiūros — agitacija-propaganda ir rie-tenos — turi eiti iš Susivieni-jimo laukan.

Pervesti Susivienijimė an-kietą, paimant nuo kiekvie-no nario parašą ištikimybės Susivienijimui, Suvienytoms Valstijoms ir Lietuvos Res-publikai (kurie dar nėra Suvienytų Valstijų piliečiai). Lietuvos Respublika yra suprantama demokrati-nė, su Seimu ir slaptu balsavi-mu, kaip Amerikoje.

Visas kuopas, kuriose bolševikai rietenas varo, peror-ganizuoti padarant pilnus susirinkimus ir visus bolševi-kus išmetant laukan iš kuopų valdybų ir narių.

Bolševikai, žinoma, kreip-sis į teismus ir valstijų ap-draudos departamentus, kur jie nieko negaus, nes teismai ir apdraudos departamentai yra Susivienijimo sargyboje.

Kadangi jau dabar bolševikai varo propagandą dėl busiančio Seimo delegatų ir rinkimų Pildomosios Tary-bos, tai visų narių ir kuopų priedermė yra nei vieno bolševiko nerinkti delegatų į Seimą, o vien tik S. L. A. isti-kinus narius. Bolševikų kandidatams ir nominacijai nei rinkimuose ir Pildomąją Tarybą neturi būti leidžiama vieta.

Susivienijimas be bolševi-kų išbujojo iki dabartinio stovio, be bolševikų "glo-bos" jis bujos ir toliaus.

1. Vismos S. L. A. kuopoms reiks aptarti konstitucijos Pirmojo Skyriaus — Tikslų — pakeitimą, kaip viršuje paduota.

2. Ankietos pravedimą, pa-imant visų narių parašus S. L. A. ištikimybės, ir

3. Pašalinimas bolševikų "tikieto" iš nominacijų ir rinkimų Pildomosios Tary-bos.

Kuopos savo nutarimus nusius S. L. A. Įstatų Komis-sijai iki kovo 1 d., 1928 m., šiuo adresu: K. Jurgelionis, 3335 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Tai gi vykimė visus bolševikus iš S. L. A. laukan!

P. Mikolainis.

Redakcijos prierasas. — S. L. A. nariai privalo vyti iš savo organizacijos ne bolševikus, kaip ypatus, o bolševikų politiką — bolševizmą.

S. L. A. yra ne politinė, o fraterinė organizacija, ku-rioje neturi būti vietos jokiai politikai. Kadangi bolševi-kai skverbiasi į S. L. A. su savo politika, tai S. L. A. nariai privalo būti labai atsargūs. Reikia apsisaugoti, kad bolševizmas nepadarytų Susivienijime to, ką jis padarė Lietuvių Socialistų Sąjungoj, Lietuvių Darbininkų Litera-tūros Draugijoje, Aukščiausios Prieglaudos L. A. Draugijoje ir nekuriose Amalgamietų Unijos skyruose. Ren-kant Pildomąją Tarybą, S. L. A. nariai turi atmeti siulomą bolševikų sąrašą, o balsuoti už rimtus ir pasi-šventusius S. L. A. darbuoto-jus. Tą patį reikia padaryti renkant delegatus į Seimą. Kuomet bolševikų politika Susivienijime gaus "juodą akį," tuomet bolševikiški poli-tikieriai patys pasitrauks iš S. L. A. — nereikės jų nei vy-ti.

ISKELĖ PASKENDUSI LAIVA.

Netoli Winter Haven tapo

iškeltas anglinis laivas, kuris pereitą žiemą pramušė savo dugną ir uola ir nuskendo.

TRUPINIAI.

Kęsk nelaimę, kad galė-

tu pakęsti laimę. Kiekviena žmona manė, kad laimingiausias pasaulį žmogus yra jos vyras.

NEPAPRASTOS DOVANOS "KELEIVIO" SKAITYTOJAMS

\$5,000.00 VERTĖS GERŲ KNYGŲ BUS IŠDALYTA PER RUGSĖJO MĖNESĮ

Pradedant su šia savaitė "Keleivis" skelbia didelį Švietimo Vajų. Jis per vieną mėnesį nori išplatinti už \$5,000.00 visokių naudingų knygų. Knygos yra duodamos kaip dovanos už "Keleivio" užrašymą.

Kas užsirašys sau "Keleivį" metams ir prisiųs \$2.00 prenumeratos, tas gaus už \$1.00 knygų dovanų. Reikia tik pridėti prie to 15c. persiuntimo lėšoms padengti.

Kas prikalbina "Keleivius" naują skaitytoją metams ir prisiųs jo prenumeratą, tas gaus už \$2.00 knygų dovanų. Prie to reikia pridėti 25c. persiuntimo lėšoms padengti.

ŠITAS VAJUS PASIBAIGS RUGSĖJO (SEPT.) 30 d., 1927.

KNYGAS GALIMA PASIRINKTI IŠ ŽEMIAU PADUOTO KATALIOGO:

AR ŽINAI, KAIP LIETUVA ĖJO PER REVOLIUCIJOS UGNĮ?

Ar žinai kaip kunigai rėmė griuvančią caro valdžią, kaip jie paskui norėjo junkeri Urachą pastatyti Lietuvos karaliumi ir kaip Vokietijos revoliucija pagadino jų planus? Ar žinai taipgi, kaip bolševikai buvo užėmę Lietuvą ir kaip lietuviai kariavo su lenkais? Žodžiu — ar žinai, kaip gimė Lietuvos Respublika ir kokie jos rubežiai?

Jei nežinai, tai perskaityk knygą vardu "Lietuvos Respublikos Istorija." Čia telpa visi faktai apie Lietuvą, pradedant nuo 1905 m. Rusijos revoliucijos ir baigiant šiomis dienomis. Knyga didelio formato, su dideliu spalvuotu žemlapiu, kaina \$1.00; apdaryta \$1.25.

AR ŽINAI, KOKS BUVO DIEVAS PERKUNAS?

Ar žinai, kada ir kaip lietuviai jį garbino, kaip jis išrodė ir kokių stebuklų darė? Ar žinai taipgi kas per dievas buvo Pramūzius, kaip jis sunaikino pasaulį ir paskui ant tuščios žemės sutvėrė lietuvių tautą? Ar žinai, kaip atsirado žemaičiai ir kaip jie norėjo mėnuli nukabinti nuo dangaus?

Jei to viso nežinai, tai perskaityk knygą "Kokius Dievus žmonės Garbino Senovėje?" Čia telpa apie 400 visokių dievų ir visų tikėjimų istorija. Tai ne šventraštis, bet grynas mokslas. Perskaitęs šį veikalą, sukirsi kytriai kuniga. Kaina tik \$1.00; apdaryta \$1.25.

AR NORI GRAŽIŲ DAINŲ IR EILIŲ?

Jei taip, tai išsirašyk didelę eilių knygą "Sielos Balsai." Tai yra puikiai iliustruotas veikalas ir gražiausias lietuvių literatūroje leidinys. Kaina 75c.; auksuotais apdarais, \$1.00.

AR ŽINAI, DELKO REIKIA GERT IR VALGYT?

Pasakysi, tai kvailas klausimas. Gert ir valgyt reikia delto, kad norisi. Bet kodėl norisi? Kodėl be valgio žmogaus kūnas sunyksta ir miršta? Tai begalo svarbus klausimas. Juos labai aiškiai išdėsto D-ras G-mus savo knygele "Delko Reikia Žmogui Gert ir Valgyt." Išsirašyk ją. Labai idomus ir pamokantis veikalėlis. Kaina 15c.

AR BUVO VISUOTINAS TVANAS?

Ar tiesa, kad visuotinas tvanas buvo sunaikinęs visą pasaulį? Iš kur ėmėsi tiek vandens, kad visą žemę apsemtų? Kur tas vanduo dabar yra? Kaip iš Nojaus šeimynos galėjo atsirasti po tvano juodveidžiai, raudonveidžiai ir kiti veislų žmonės? Šitie ir simtai kitų klausimų, į kuriuos negali atsakyti joks kunigas, yra nusakiai ir aiškiai išdėstyti veikale "Ar Buvu Visuotinis Tvanas?" Knyga be galo įdomi. Kas žodis — tai faktas; kas sakynys — tai naujas kunigų argumentas griuva. Mokslas ir mokslas nuo pradžių iki galo. Kaina 25c.

KITOS GEROS KNYGOS:

"Lietuvių Seimynų Istorija." — Jei nori žinoti, kaip senovės lietuviai gyveno, tai perskaityk šią knygą. Iš jos sužinosi, kad mūsų protėviai pačias sau vogdavo arba tiesiog per užpuolimą smurtu išplėsdavo merginas iš tėvų glebio. Vyrai tuomet turėdavo po keliatą patių. Be galo idomus veikalas. Kaina tik 35c.

"Pajauta" — istorinis romanas apie Lizdeikos dukterį XIV šimtmečio Lietuvoje. Nepaprastai idomus skaitymas. Knyga didelė, 468 puslapių. Kaina \$1.50.

"Ben-Hur" — istorinis romanas iš Kristaus laikų. Parašė garsus rašytojas Lew Wallace. Veikalas storas, 472 puslapių, dailiai iliustruotas. Kaina \$2.00.

"Patarimai Merginoms ir Moterims" — naudingas ir pamokantis veikalas. Su paveikslais. Kaina \$1.00.

"Byla Detroito Katalikų su Socialistais." — Pirmą kartą katalikai užpuola socialistus 31 d. gruodžio, 1911. Antrą kartą jie užpuola socialistus 31 gruodžio, 1913 m. Šioj knygutėj ištisai telpa teismų rekordai ir prirodymai, kokių begėdysčių katalikai dasileidžia kovoj su socialistais. Su paveikslais. Kaina 25c.

"Eilės ir Straipsniai." — Šioj knygoj telpa 23 gražios eilės, daugybė mokslinių straipsnių, juokų, ir tt. Puikiai iliustruota. Kaina 25c.

"Materialistinės Istorijos Supratimas." — Pamokos iš proletariškosios filozofijos. Jei nori žinot, kas gimdo pasaulį įvairiausius nuotikius, tai perskaityk šią knygutę. Kalba la-

bai lengva. Protaujantiems darbininkams veikalėlis nepavduojamas. Kaina 25c.

"Socializmas ir Religija." — Labai įdomi knyga šituo svarbiu klausimu. Ją turėtų perskaityti kiekvienas katalikas ir socialistas. Parašė E. Vanderveide, vertė Vardunas. Kaina 10c.

"Svento Antano Stebuklas." — Dvieju veiksnių komedija. Perstatymui reikia 10 aktorių, 8 vyrų ir 2 moterų, losimas užima apie 2 valandas. Kaina 25c.

"Stabmeldiška Lietuva iš Artimos Praeities." — Knygutės įtampa susideda iš sekančių dalių: 1) Gria ir moterų vogimas; 2) Lietuvos moterų ir vyrų šventės; 3) Lietuviai lieka velniais; 4) Paskutiniai lietuvių dievai. Parašė Z. Aleksa. Kaina 10c.

"Socializmo Teorija." — tai veikalas, kuris trumpais ir aiškiais faktais parodo, kaip iki šiol keitėsi visuomenės gyvenimo formos, ir kodėl turės but pakeistas kapitalizmas. 25c.

"Tabakas." — kaip jis žmonėms kenkia. Liaukimės rūk! Pagal A. Apolovą ir daugelį iš gyvenimo patyrimų parašė K. Stiklelis. Kaina 20c.

"Davatų Gadzinkos" ir kitos linksmos dainos. Apart juokingų "Davatų Gadzinkų" telpa 30 įvairių juokingų dainų, eilių, parodijų, ir tt. Daugelis iš dainų tinka juokingoms deklamacijoms. Šešta pagerinta laida. Kaina 10c.

"Žingsnis Prie Šviesos." — Vieno akto vaizdelis ir monologas "Našlaitė." Parašė K. S. Lietuvaitė. Kaina 10c.

"Biblija Satyroje." — Labai įdomi ir juokinga knyga su 379 puikiais paveikslais, perstatančiais įvairius nuotikus nuo prieš sutvėrimo pasaulio iki užgimimui Kristaus. Įgijęs šią knygą niekas nesigailės. 382 pusl. Kaina \$1.00.

"Kaip Tapti Suvienytų Valstijų Piliečiu?" — Aiškiai išguldę pilietybės įstatymai su reikalingais klausimais ir atsakymais lietuvių ir anglų kalbose. Antra peržiūrėta ir pagerinta laida. Kaina 25c.

"Kodel Aš Netikiu į Dievą?" — arba Tikejimo Kritika. Knygutė pilna argumentų ir faktų, kurie kaip kirviu kerta visokius burtus ir prietarus. Parašė Iksas. Antra, pataisyta ir padidinta laida. Kaina 20c.

"Monologai ir Deklamacijos." — Šioje knygoje telpa daugybė gražių ir juokingų monologų ir deklamacijų. Visokios temos: darbininkškos, revoliucionieriškos, tautiškos, humoristinės ir laisvamaniškos. Visos skambios, visos geros. Tinka visokiems apvalstijimams, baliams, koncertams ir tt. Antra pagerinta laida. Kaina 25c.

"Mūsų Padėjimas." — Idomūs pavyzdžiai iš dabartinio darbininkų padėjimo. Parašė Antopovas. Kaina 10c.

"Nihilistai." — Tragedija trijose aktuose. Veikalas parodo, kaip studentai nudojo cara Aleksandra II. Istorinis ir labai idomus dalykas. Kaina 25c.

"O. S. S." arba Šliubinė Iškilmė. Vieno akto farsas, labai juokingas ir geras perstatymui. Parašė Feldman. Vertė J. Uktveris. Kaina 15c.

"Popas ir Velnias" ir toj pačioj knygutėj "Adomas ir Jieva." Smagus ir juokingas pasiskaitymas. Kaina 10c.

"Salomėja." Herodienės dukterė. Veikalas parodo, kaip Salomėja nuoga šokdama apseuko Herodui galvą ir priverė jį nukirsti šv. Jonui galvą. Kaina 25c.

"Amerikoniškos Vestuvės." — Dvieju aktų komedija. Juokinga ir lengva perstatymui. Parašė Iksas. Kaina 10c.

"Amerikos Macochas, arba kaip katalikų kunigas Hans Schmith papiovė savo apgautą gaspadinę. Su paveikslais. 10c.

"Del Pinigų" — 3 aktų drama sulgy Tolstojaus. Čia rišamas opus klausimas: ar gali žmogus kita žmogų užmušti, ar ne? Nepaprastai drąsi kalba. Kaina 65c.

"Karės Nuotakas." — Vieno akto drama iš karo laikų. 20c.

"Caras Sibire" — juokingas vaizdelis iš caro gyvenimo, kuomet po revoliucijos jis buvo ištremtas į Sibirį. Kaina 25c.

"Žemaitės Raštai Karo Meta." — Knyga padaryta ant labai gražios popieros ir gražiai iliustruota. Kaina 50c.

Prašome išsirikti iš augščiau paduoto katalogo patinkamas sau knygas, pažymėti jų vardus ant atskiros popieros, ir kartu su prenumerata prisiųsti žemiau paduotu adresu. Tik prašome neužmiršti pridėti 15 centų persiuntimo lėšoms. (Imant už \$2.00 knygų persiuntimui — 25c.)

"KELEIVIS" 255 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

KAS GIRDETI LIETUVOJE

(Nuo mūsų korespondentų ir iš Lietuvos Laikraščių.)

PASLAPTINGA MIRTIS.

Bubiai, Šiaulių apskr. š. m. 11 d. rugpjūčio prie Dubysos tilto rasta padėtas merginos paltas, pinigė su 30 lt. 3 c., žiedas, laikrodėlis, tūfliai ir daugelis laisvų. Radėjas vykęs iš Užvenčio, būdamas Šiauliuose pasėję rastųjų daiktų savininkai (sūligėlės) rastu laisvose, kad atvyktų atsiminti daiktus.

Tuo tarpu apie vidurdienį Bubių žvejai bežvejojami Dubysoje prie paties tilto ištraukė jaunos merginos lavoną.

Is tardymo paaiškėjo, kad skenduolė rastųjų daiktų savininkė, p-lė Veronika Bragovaitė, 21 m. amžiaus, gyvenusi Kražiuose, išvyko 10 d. rugpjūčio iš Kražių, vežama savo žemės nuomininko (jos žemė yra netoli Kražių), tikslu vykti į Kauną žemės reikalais.

Pavažiavus 2 km. siapus Kelmės, pusynė, kur dažnai įvykda pėsčiamai, mergina, anot vežėjo pasakojimo, išlipusi, davusi jam 2 lt. ir sakiusi, kad ji lauksianti automobilio, o jam liepusi vykti namo. Bet rytą ji jau rasta upėje ir sulyg parodymais, kita suknelė. Be to, gydytojo nustatyta (lavoną skrodžiant), kad ji buvusi prietokinta ir kuo nors minkštu mušta veidas. Nuomininkas areštuotas. Mergaitė tėvų neturėjo, apart sesutės moksleivės, kuri gailiai verkė mirusios. Jų globėjas, seniau buvęs jų nuomininkas, su jomis labai nesugyvenęs. Tardymas tęsiasi. Prirodoma, kad iš namų išvažiuodama ji turėjo daugiau pinigų.

MIRTIES SPRENDIMAS. —SUNKIŲ DARBŲ KALĖJIMAS.

Rugpjūčio 18 d. karo teismas Kaune teisė 7 asmenis, kaltinamus komunistine propaganda. Karo teismas nusprendė: Antaną Ruminavičių nubausti mirtimi sušaudant, Valerijoną Vaiciūną ir Vincą Pušinaitį po 20 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, Petrą Gmiedovą — 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo, Mečią Gaizauską — 10 metų ir Stasį Mackevičių — 4 metais sunkiųjų darbų kalėjimo. Vienas išteisintas. Nuteistasis mirė Ruminavičius padavė prezidentui prašymą dovanoti gyvybę.

"Rytas" rako, kad del Ruminavičiaus nuteisimo mirti Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo politiniai kaliniai, tame skaičiuje Pajaujis ir Tornau, protestuodami paskelbė badaviną. Neprotuodami tik lenkai.

KARO TEISMAS KEDAINIUOSE.

Rugpjūčio mėn. 16 dieną nuo 8 val. ryto iki 4 val. vak. (imtinai) karo lauko teismas prie 2-ro Artilerijos Pulko Kėdainiuose nagrinėjo bylą pil. Mauso Dambauskio 23 metų amžiaus, kilusio iš Kėdainių miesto, kaltinamo tuo, kad naktį iš š. m. liepos mėn. 23 d. ir 24 dieną kareivinių rajone platines komunistinę literatūrą, kuria būvę raginami kareiviai nuversti esamą valdžią.

Pil. Mausa Dambauskis kaltu neprisipažino, visą laiką tvirtindamas, kad nieko nežina ir esąs nekaltas.

Išnagrinėjęs bylą, teismas pripažino pil. Mausą Dambauskį kaltu tuo, kad esant karo stoviu jis prigulėjęs komunistų partijai, kareivinių rajone platines komunistinę literatūrą, ir nusprendė nubausti jį mirties bausme sušaudant.

Nuteistasis padavė Smetonai pasigailėjimo prašymą, prašydamas dovanoti gyvybę.

Smetona mirties bausmę pakeitė 20 metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

SŪVAŽINĖJO GELŽKELIETI.

Joniškio-Stakunų Tarpustoty iš 15 ir 16 rugpjūčio 1 val. naktį, grįždamas iš Rygos, greitasis traukinys sunkiai sužeidė kelio palydovą Dackų, kuris praleisdamas traukinį per tiltą norėjo rąteną nusitveręs užsukti ant garvežio laiptelių, bet paslydus kojai, pateko po garvežiu, kur liko nupiauti dešinės rankos pirštai ir aukščiau kelio dešinė koja. Nelaimingas niekieno nepastebėtas ir gerokai dar traukinio pavilkas, paplūdes kraujuose išgulo ant gelžkelio, iki šėsių valandų ryto. Išėjus iš Joniškio stoties Rygos-Berlyno greitajam traukiniui, liko konduktoriaus pastebėtas ir dar gyvas nuvežtas tuo traukiniu į Mintaują, kur ligoninėje po kelių valandų mirė.

GUDRŲS APGAVIKAI.

Panevėžys. Čia įvyko toks atsitikimas: du piliečiai susitarė nuėjį į turgavietę pardavinėti metalinius daiktus už auksinius. Vienas iš jų, Mečys Stankevičius, priėjęs prie piliečio Jono Pajuodžio pasiūlė jam pirkti auksinį laikrodį, tuo laiku prie jo kitas apgavikas Šmugelskis Augustas ir taipogi pradėjo derėtis, bet Stankevičius pareiškė jam neparduosiąs, nes jis yra spekuliantas. Tuomet Šmugelskis paprašė Pajuodžio nupirkti šį laikrodį, žadėdamas nuo jo atpirkti ir sumokėti 30 litų daugiau. Pajuodis sutiko, bet jam sumokėjus pinigų ir paėmus laikrodį, pardavėjas ir "spekuliantas" dingio, bet policijos pastangomis surasti ir atiduoti teismui. Pasirodo, kad Stankevičius ir Šmugelskis yra profesionalai. Panevėžio taikos teisėjas Stankevičių ir Šmugelskį nubaudo po 6 mėn. kalėjimo. Panevėžyje tokie dalykai dažnai pasikartoja. Reikia buti valstiečiams atsargiesniais.

JUDEJIMAS KAUNO MIESTE.

Šiuo laiku Kauno miesto valdyboje yra užregistruota 335 automobiliai, iš kurių 90 taksai (pastarieji baigia išstumti vežikus), apie 100 valstybinių ir 140 privatinų savininkų. Automobilių skaičius kasdien didėja.

Taksi atsiradus, sumažėjo vežikų skaičius. Pirmiausių buvo apie 300, o dabar liko tik 145.

Be to mieste keleivius vežioja apie 20 autobusų (didelių automobilių). Gyvoja dar 14 vagonų arklių tramvajų ir 5 siaurojo geležinkelio traukinėliai.

GRIUVA TRAKŲ PILIES LIEKANOS.

"Rzeczpospolita" rašo, kad Kęstučio pilies griuvėsiai Trakuose vis labiau griuva. Vilniaus ir Trakų starosta įsakė apskrities inžinieriui padaryti atitinkamų žygių griuvėsiams apsaugoti. Tačiau kai pradėta cementuoti pavojingiausios vietos, prieš tai užprotestavo istoriniai liekanų kuratoriai, kurs pareiškė, kad pilies išlaikymas esąs jo žinioj. Dabar tarp starostos ir inžinieriaus iš vienos pusės, o kuratoriaus iš antrosios vyksta ginčas, o griuvėsiai toliau griuva.

GIRTUOKLIŲ NUOTIKIAI.

Kleboniškių kaime, Turzėnų val., Kauno apskr. gyventojai Zukauskas Povilas ir Gvozdzinskas Karolis begirtuokliaudami susiginėjo, ir Zukauskas peiliu supiaustė Gvozdzinskiui kaklą ir ranką. Gvozdzinskas nugabentas ligoninėn, kur gydytojų pripažinta, kad padarytas jam sunkus sužalojimas. Zukauskas tardomas sakėsi buvęs tiek girtas, kad neatsimena ką daręs ir kaltu neprisipažino.

Pil. Levandauskas Vl. iš Slabados, pranešė, kad jis vieną vakarą gatvėje susipažino su kažkokia moterimi ir paskiau su ja girtuokliavo. Prisibaliavoje kiek reikia, abu važiuojo namo, bet apie 1 val. nakties pabudęs pamatė esant ties gusarų kareivinėmis ir pajuto, kad nei jo "draugės", nei 50 litų, nei dviejų šluobinių žiedų pas jį nebėra. Kriminalinė policija išaiškino, kad tai darbas žinomos "feristės" Vyšniauskienės Marės, kuri prisipažino ištraukusi 50 litų ir pragėrusi, vieną žiedą gražino nukentėjusiajam, o kito sako neėmusi. Be to, ji sakosi visa tai padarė budama labai girta ir "ei būtų blaiva, būtų to viso nedariusi."

NESIKLIJUOJA.

Dusetose buvo bandyta uduyti tautininkų partijos kuopą. Žmonių pasiklausyti "naujų pranašų" buvo susirinkę, kas iniciatorius džiugino. Bet kai konkrečiai buvo pasiūlyta "prisirašyti", ai vieni pareiškė valstiečiai laudininkai esą kiti krikščionys, tautininkams ir nebeliko.

Kažin, ar surankios kur po dvarelius ir palivarkelius. O reikalas labai didelis yra.

ŽMOGŽUDYSTĖ.

Rugpjūčio mėn. 7 d. Šiaulių valsč., Reikijavos dvaro drumuose 8—9 km. rastas nužudytas Ambrasevičaitės Marės 14 metų amžiaus mergaitės lavonas. Medicinos užpiurėjimu nustatyta, kad belionė buvo pasmaugta. Policija daro žygius žmogžudystę išaiškinti.

GINKLUOTAS PLĖSIMAS.

Rugpjūčio mėn. naktį iš 7 ir 8 d. p. Joseliui Klapui gyv. Telsiuose, važiuojant iš Mažeikių į Telsius, kelyje Tryšiai-Nevarėnai, 7-tame kilometre Nevarėnų miestelio užuolė jį trys plėšikai, kurių vienas buvo ginkluotas revolveriu, atėmė iš jo 300 litų pinigine, vidaus pasą ir pasiūlė.

PERKUNJA.

Kaseliškių kaime, Radviškių valsč., Biržų apskr. pasukininką Joną Timuką, apie 11 val. nakties iš 12 ir 13 dienų, trenkė perkunas į kluoną. Kluonas buvo prikrautas rugių. Trenksmas buvo toks smarkus, kad miegantieji žmonės iš lovų iškrito. Kluonas sudegė, nesusipėta nieko išgelbėti. Nuostolių padaryta virš 5000 litų. Tik viena laimė, kad tą naktį vėjo nebuvo.

PLĖSIKAI.

Plungės valsčiuje, Telsių apskr. pasirodė du nežinomi asmenys, kurie spėjama pabėgo iš Šiaulių kalėjimo. Abu ginkluoti brauningais ir važinėja dviračiais, kuriuos atėmė iš dviejų vaikinių. Užpuldinėja piliečius ant kelių tarp Plungės ir Gargždų. Apiešė net automobiliu važiuojusius Paskutiniems dienomis teko girdėti, kad minėti plėšikai persikėlė Luokės mįskus.

Piliečiams reikia įsidėmėti ir apie tai skubiai pranešti policijai.

IRGI ATLAIDAI.

Liepos mėn. 25 d. t. y. per Jokubines Žiežmariuose buvo atlaidai. Per šiuos atlaidus keli vieno kaimo mušėjos užpuolė kito kaimo peštuką ir atleido jam peiliais visus šonus.

Supiaustytasis baisiai atrodė — vargu pagis; jis nugabentas ligoninėn, o mušėjos kalėjiman. Vis tai "valstybinės" nuopelnai.

VAGYSTĖS.

Aglinciskės kaime, Antanavo val., Mariampolės apskr., nakties metu nežinomi piktadariai atplėšė pil. Kvedaro Vinco gyvenamą namą antro galo stogą, išvogė įvairių moteriškų ir vyriškų rūbų ir baltinių, o taipogi įvairių naminių audinių ir medžiagos viso 1291 lit. sumai. Vietinės policijos dedamos pastangos suradimui pavogto turto ir piktadarių.

GAISRAS PARODĖ TYTUVENIEČIAMS AUKSĄ, O AUKSUI SAULĘ.

Rugpjūčio mėn. 6 dieną 2 val. po pietų Tytuvėnų miestelį, Šilavos gatvę sudegė M. Birenbroto gyvenamas namas, paškui 2 daržinės, 3 kaulininkai ir svirnas (po vienu stogu). Gaisro priežastis tikrai nežinoma, spėjama, kad iš kamino užsidedė. Daržinės, kaulininkai ir svirnas visai sudegė, gyvenamo namo vieno galo sienos išgelbėtos. Gaisrui perdugus, atvyko iš Šilavos su rankine gaisrine mašina p. Indrulaitis ir p. Jokubauskas, kurie dar degančius rąstus užgesino. Nuo gaisro daugiausiai nukentėjo savininkas M. Birenbrotas, nes gaisrui ištikus jo paties namie nebuvo ir niekas jo nieko negelbėjo, nes nebuvo kam, o antra ir negalima buvo suspėti. Išgelbėti tik gyvuliai. Gyvenusios tuose namuose Z. Račinskaitės taip pat viskas sudegė, išskiriant aukšą ir sidabrą, nes gaisro metu Račinskaitė prašė žmones, kad gesintų svirną ir jos esančias kerčio bulves. Žmonės begesindami ir bežarstydami žarijas, vietoj bulvių rado aukso ir sidabro, jau truputį aptirpusio. Aukso rasta apie 3 saujos, sidabro t. y. rusų, vokiečių ir lietuvių pinigų arti pilno viedro. Aukso viena butelktė prazūvusi.

PRIGĖRĖ AR PRISIGIRDE.

Prie Subačiaus stoties, Viešintos upėje besimaudydamas prigėrė apie 19 metų vaikiną Grilauską. Gyveno labai neturtingai — be tėvų ir globėjų, todėl spėjama ar nebus prisigirdęs.

TELEFONO PUNKTAS.

Kvieskuose, Rokiškio apskr. įsteigtas telefono pasikalbėjimo punktas ir priimamos telegramos.

VISŲ ŽINIAI!

Už visokios rūšies smulkios pasigarsinimus, kaip tai: pajieskojimus apsigėdymų, įvairius pranešimus, pardavimus, pirkimus, skaitome po 3c. už žodį už sykį. Norint tą patį apsigarsinimą patalpinėti kelia sykiais, už sekantį sykį skaitome 2c. už žodį už sykį.

"Keleivio" skaitytojams, kurie tur užsiprenumeravę laikraštį ir už pirmą sykį skaitome po 2c. už žodį. Už pajieskojimus giminių arba draugų skaitome po 2c. už žodį pirmą sykį; norint tą patį pajieskojimą tašyti ilgiau, skaitome po 1c. už žodį už kiekvieną sykį.

"Keleivio" skaitytojams, kurie tur užsiprenumeravę laikraštį, už pajieskojimus giminių ir draugų skaitome ir už pirmą sykį po 1c. už žodį. Pajieskojimai su paveikslu prekiauja daug brangiau, nes padarymas klišės dabar prekiauoja brangiai. Todėl norint talpinti pajieskojimą su paveikslu, reikia pritaikyti fotografiją ir klaus kainos.

Siunčiant pajieskojimą arba apsigarsinimą reikia prisigauti kartu ir mokestį.

"KELEIVIS" 255 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

NUSIKRATYK JUNGĄ!

Nepasenk anksti! Nesiskusk ant sunkaus darbo prie virtuvės stalo, kuomet tikra priežastis tavo nerviškumo yra užkimstose žarnos. Jei-

gu jusų nervai daro nesmagumą, vartokit Trinerio Kartujų Vyną, kuris išvalys jusų žarnas nuo nereikalingų išmatų ir suteiks jusų kraujui tyrumo. Jis pašalins jums galvos skaudėjimą, nevirškinimą, vidurių išputimą ir kitokių pilvo nesmagumus. "Milwaukee, Wis., Kovo 28. —Trinerio Kartusis Vynas tikrai yra pagelbingas. Aš jaučiuosi daug geriau ir mano vyresnysis vaikas taipgi jį vartoja, kuomet nesijaučia gerai. Ištikro tai yra puiki gyduolė. Mrs. C. Jensen." Vertingas kuponas (negeras valstijose Colo., Kan., Mont., Wash. ir Wis.) yra kiekvienam Trinerio Karčiojo Vyno Pakelyje; už 6 kuponus gausite 25c. vertės daiktą.

Negerai pradėjęs gerai nebaigsi.

IS IR I
LIETUVĄ
PER BREMENĄ
ant didžiausio Vokiečių laivo
COLUMBUS
arba kita iš šios Linijos laivas
TIK ASTUONIAS DIENAS
Puikios kajutos Trečiai Klasai—
Tiktai Steitumiai
NORTH GERMAN LLOYD
65 State St., Boston, Mass.
arba pas vietos agentus

Zonite
For Cuts and Wounds
Apsaugokit nuo užkre-
timų. Gydykit kiekvieną
įpjūvimą, žaizdą ar įdė-
kimą su stipriu ir neuo-
dingu aptisptiku. Zonite
užkerta bakterijas ir pa-
gelbėti gyti.

Since 1857
Eagle Brand išaugino dau-
giau sveikų kudių, negu
visi kiti kudių maišai.
Borden's EAGLE BRAND
CONDENSED MILK

DIDELIS PASISEKIMAS
Feen-a-mint
The Cheering LAXATIVE

Malonus žmogum, kuris
palaiko pilvo reguliarišku-
mą. Vaikai myli jį.
15c. ir 25c.

FLIT
UZMUŠA
Kandis, Tarakonų
Blakes, Muses ir
kitus insektus.

Babies Love It

Nuo visų pilvo ir žarnų ne-
magumų, kurie pačiam nuo
dantų augimo alina geriamie
audiniai ir vaikams bėra,
kaip

Mrs. Winslow's STRUP

"Plaukite po Amerikos Vėliavą".

Važiukite į Lietuvą

Jūsų tėvynę puikiais laivais paspauly, valdomais ir operuo-
jamais Suvenyčių Valstijų Val-
džios.
Specialė ekskursija, vedama
Mr. J. A. Peont, United States
Lines atstovo, išplauks laivu
iš New Yorko Spalio 12.
Planuokite važiuoti smagoje
draugėje jūsų tautiečių.

Kiti išplaukimai Spaly:
S.S. Leviathan Spalio 1
S.S. Pres. Harding Spalio 5
S.S. Republic Spalio 15
S.S. Pres. Roosevelt Spalio 19
S.S. Leviathan Spalio 22

Klauskite vietos agento pilnų
informacijų ir kainų, arba rašy-
kite pas:

United States Lines

75 State Street, Boston, Mass. 45 Broadway, New York City

LIETUVIAI!

BALTIKO AMERIKOS LINIJA
tai pirmutinė ir vienatinė laivinė
bendrovė, kurios laivai pralaužė
kelį iš Amerikos New Yorko

TIESIAI Į LIETUVOS

KLAIPEDĄ

siunčiant du laivų pernai, o jau
net penkis šimet.

KAINOS LAIVAKORČIŲ Į KLAIPEDĄ	LAIVŲ ISPLAUKIMAI
Trečia klasa \$107.00 Ten ir atgal tiktai \$181.00 Turistinė III klasa \$117.00 Ten ir atgal tiktai \$196.00 Valdžios taksai atskirum.	"ESTONIA" 20 Rugšėjo-Sept. "LITUANIA" 11 Spalio-Oct. "POLONIA" 1 Lapkričio-Nov. "LITUANIA" 22 Lapkričio

KALEDŲ Laivas "POLONIA" 6 Gruodžio-December
Ziniom kreipkitės į vietos agentą ar į bendrovę:

BALTIC AMERICA LINE
8 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.

Dažnai žmogus gyvenimą
supranta tik tada, kai jo gy-
venimo laivas į uolas suduž-
ta ir tik skeveldros vandeny
pluduriuoja.

CUNARD

I LIETUVĄ

(per Angliją)
sumažinta kaina 3 klasos sugrą-
žtinių laivakorčių

I KAUNĄ IR ATGAL

BERENGARIA ir

MAURETANIA \$211

AQUITANIA \$215

I LIEPOJĄ IR ATGAL ŠIAIS LAIVAIS — \$186.

IS BOSTONO

AURANIA Rugšėjo 22

LACONIA Spalio 2

SAMARIA Spalio 16

I Lietuvą greitai laiku. Išplaukimas kas sėdė. Keleiviai nepiliečiai i leidžiami be kvotos varžymų. Visi 3 klasos keleiviai turi kambarius. Neprilygtamas svarumas. Puikus agentų ar į

CUNARD LINE

33 State St., BOSTON

United American Lines, Inc. General Agents 131 State St., Boston, Mass.

Del šunvočių, žaidų ir kitų žaidimų

BEAR BRAND SALVE (Grobleskio)

Sustabdo skausmą ir užgydo žaizdas be skausmo į 2 ar 3 dienas. Kaina 35c.

GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.

"GYDO" ir "GYDO" ir "GYDO" — bet maloniai!

Del šunvočių, žaidų ir kitų žaidimų

BEAR BRAND SALVE (Grobleskio)

Sustabdo skausmą ir užgydo žaizdas be skausmo į 2 ar 3 dienas. Kaina 35c.

GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.

"GYDO" ir "GYDO" ir "GYDO" — bet maloniai!

Del šunvočių, žaidų ir kitų žaidimų

BEAR BRAND SALVE (Grobleskio)

Sustabdo skausmą ir užgydo žaizdas be skausmo į 2 ar 3 dienas. Kaina 35c.

GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.

"GYDO" ir "GYDO" ir "GYDO" — bet maloniai!

Del šunvočių, žaidų ir kitų žaidimų

BEAR BRAND SALVE (Grobleskio)

Sustabdo skausmą ir užgydo žaizdas be skausmo į 2 ar 3 dienas. Kaina 35c.

GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.

"GYDO" ir "GYDO" ir "GYDO" — bet maloniai!

Del šunvočių, žaidų ir kitų žaidimų

BEAR BRAND SALVE (Grobleskio)

Sustabdo skausmą ir užgydo žaizdas be skausmo į 2 ar 3 dienas. Kaina 35c.

GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.

"GYDO" ir "GYDO" ir "GYDO" — bet maloniai!

Del šunvočių, žaidų ir kitų žaidimų

BEAR BRAND SALVE (Grobleskio)

Sustabdo skausmą ir užgydo žaizdas be skausmo į 2 ar 3 dienas. Kaina 35c.

GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.

"GYDO" ir "GYDO" ir "GYDO" — bet maloniai!

Del šunvočių, žaidų ir kitų žaidimų

BEAR BRAND SALVE (Grobleskio)

Sustabdo skausmą ir užgydo žaizdas be skausmo į 2 ar 3 dienas. Kaina 35c.

GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.

"GYDO" ir "GYDO" ir "GYDO" — bet maloniai!

Del šunvočių, žaidų ir kitų žaidimų

BEAR BRAND SALVE (Grobleskio)

Vietinės Žinios

Papildomos Žinios Apie Daktaro Brundzos Nušovimą.

"Keleivys" jau buvo rašyta, jog amerikietis J. Romanas, pagarsėjęsios "lašinių bendrovės" prezidentas, rugpjūčio 21 d. Palangoje nušovė Lietuvos armijos gydytoją pulkininką Brundzą. Dabar atėjo Lietuvos laikraščiai paduoti apie tą įvykį papildomų žinių.

Romanas sėdėjo savo vilos sodelyje prie gatvės. Gatvėje Dr. Brundza ir Dr. Blazys, Praeinant p. Romanas šovė, taikydamas Brundzai į koją. Dr. Brundza atsigręžė ir sučiupo už rankos p. Romaną ir išmūšė jam iš rankos revolverį. Taip jie susikibė stumdami kokią pusę minutės.

Po to Romanas, kita ranka išsitraukęs kitą revolverį pradėjo šaudyti. Brundza peršautas pabėgo ir Romanas tarnaitės pasakojimu, Romanas dar kartą šovęs į Dr. Brundzą. Vailokaicio vilos kieme Dr. Brundza pargriuvęs ir jau mažai bebūvo gyvybės žymių. Nešamas sanatorijon, pakelyje mirė. Romanas, grįždamas nuo varėlių, užtaisinėjo revolverį, bet tarnaitė iš jo revolverį atėmė ir Romanas įėjo į butą be revolverio.

Išėjęs į butą, Romanas taip pasakė: "Žmones už dešimtį litų sodina kalėjimui, o jis man šeimininką gyvenimą suardė ir aš jį pašoviau." Jis norėjo skambinti policijai, pranešti atsitikimą, bet kiti jį sudraudė. Netrukus atėjo policija ir pranešė, kad Dr. Brundza mirė. Romanas iš pradžių netikėjo, paskui nušėbo ir nusiminė.

Nuovadoje iki 6 val. galima buvo su Romanu pasimatyti, bet niekas jo nelankė. Po 6 val. jį išvežė Kretingon. Tardė Kretingos teismo tardytojas Romanas prisipažino nušovęs Dr. Brundzą šeimininio gyvenimo motyvais. Konstatuota, kad vienas Romano revolveris buvo 6 kalibro, kitas — 7. Mažasis revolveris užsikirtęs, iš didžiojo išsauta 6—7 kartai. Trys šūviai pataikė į Dr. Brundzą; 2 šūviai pataikė į dešinę koją, o 1 — pagal pečius. Romanas dabar laikomas Kretingos kalejime.

Pulkininko Brundzos kūnas 23 d. rugpjūčio buvo parvežtas į Kauną ir su dideliu iškilnėmis palaidotas.

KAIP VELNIAS SUGADINO KUN. VIRMAUSKO DARBĄ.

Mare Užkuriūtė-Romanienė, del kurios Jonas Romanas užmušė Palangoj Smetonos leitenantą Brundzą.

Sitas paveikslėlis parodo Jono Romano žmoną, del kurios Romanas tapo užmušėju ir dabar sėdi kalėjime. Romanienė yra kilusi iš Lawrence, Mass., kur ji buvo žinoma kaip Mare Užkuriūtė (angliškai vadinosi Osker).

Jų vestuvės buvo Lawrence, šv. Franciškaus bažnyčioj. Tai buvo 26 d. gegužės, 1919 metų. Šliubas buvo su mišiomis ir kun. Virmauskas sušęs darbas, kad mazgas būtų tvirtas ir neatmezgamas iki pat mirties.

Bet atėjo velnias ir vienu vuodegos mostu sunaikino visą kun. Virmausko triušą.

ROMANO DEBATAI SU SOCIALISTAIS.

Užmušėjas J. Romanas.

Čia matote J. Romano paveikslą, kuris buvo padarytas da tais laikais, kai jis lankė Bostono jezuitų mokyklą ir buvo šv. Juozapo sąjungos sekretorius. Tada jis vadinosi da Ramanausku, nes tokia yra jo tikroji pavardė.

Tais laikais jis buvo žymiausias klerikalų veikėjas netik Bostone, bet ir visoj Naujojo Anglijos. Jis nuolat rašinėjo į "Darbininką" straipsnius, organizavo vyčius, sakė jiems prakalbas ir šmeižė socialistus. Nuvykęs į Lowellį jisai išniekino mūsų idėją ir pasigyrė, kad jis nebijojo stoti ir debatus su jokia socialistu. Lowellio socialistų kuopa tuomet pakvietė jį ir debatus su "Keleivio" redaktorium. Romanas-Romanas apsiėmė ir debatai įvyko. Publika netilpo į salę. Romanas išėjo ant pagrindų su šventraščiu ir iš karto šoko labai drąsiai, bet jį pabaigė buvo taip supliekta, kad paliko ant stalo savo laikrodėlį ir pabėgo iš salės, neatsiėmęs net užmokesties už keliang.

Šitie debatai buvo išleisti atskiroj knygutėj, kurios da yra kelias egzempliorių "Keleivio" knygyne, ir kas nori, gali ją gauti. Ji vadina "Debatai Socialistų su Klerikalais." Kaina 10c.

KENO ČIA BANKRUTAS? Arba mažas pamokslas "Darbininko" redaktoriui.

Mūsų kaimynui "Darbininkui" labai nepatiko, kam mes rašydami apie J. Romano šeimos skandalą pasakėm, kad Romanas yra katalikas, kad jis savo mokslo sėmė jezuitų mokykloj ir kad "Darbininko" pastogėj jis pradėjo savo "lašinių bendrovę."

Už paskelbimą šitų faktų "Darbininkas" išvadino mus "bankrutais."

Bet pažiūrėkime geriau, kas čia ištikrųjų subandrutijo.

Kunigai visuomet skelbia, kad be Dievo negali but doros. Jeigu pažangiųjų tarpe atsitinka šeimos persiskirimas, tai "Darbininkas" pirmutinis skelbia, kad tai esą "bedievybės" vaisiai. Negali but laimės ir sutikimo tokioj poroj, kuri apsiaveda be bažnyčios šliubo, sako "Darbininkas". Tik tai kunigo palaiminta ir sakramentalis aprūpinta šeima gali but laiminga. Pats Romanas turėjo su "Keleivio" redaktorium viešas diskusijas Lowellyje ir iš rašto švento įrodinėjo, kad socializmas griauja šeimyną ir platina ištvirkimą. Tie debatai yra aprašyti atskiroj knygutėj, kurią ir šiandien galima gauti "Keleivio" redakcijoj.

Nuo to laiko praėjo jau kelias metų. Socialistas "Keleivio" redaktorius gyvena su savo šeimyna kuograzžiausiam sutikime, o katalikas ir jezuitų auklėtinis Romanas jau užmušė žmogų del šeimyniškų nesutikimų.

Tai gi "Darbininko" redaktorius kun. Taškusas turėtų savo straipsnį pataisyti ir parašyti, kad čia katalikų mokslo subankrutijo, o ne "Keleivio."

Socialistai ruošia da vieną pikniką.

Pereita nedėdienj socialistų piknikas ant McAna farmos negalėjo įvykti, nes lyjo lietus. Socialistai bet gi nenori pasilikti publikai skolinai — jie žadėjo suruošti gražų pikniką šios vasaros užbaigimui, tai ir nori savo pirizadą išpildyti. Jie ruošia pikniką ateinantį nedėdienj, 18 rugsėjo. Kelias nurodytas atskiram skelbime, kuris telpa šiame puslapy.

Bostono sveikatos komisija sunaikino 34 vagonus bulvių iš Maine'o, nes nuo šlaipios vasaros jos buvo apipuvusios ir sveikatai kenksmingos.

Tula Harrieta Monroe iš Everetto per teismą gavo iš užtali kompanijos \$30,000 užtai, kad anglisje buvo parako ar dinamito ir pečių kuriant pasidarė sprogimas.

Apie Castle Inn viešbutį, turčių apielinkę, vieną nakį žaizn kas šaudė. Ponai labai nusigandę ir policija įjėsko kaltininkų.

Pranešimas So. Bostono ir Montellos lietuviams.

Jau vasarinis sezonas pasibaigė. Lietuvių M. Žinyčios atidaro savo duris lietuviams ir kviečia visus lankyti ir išklausti, ką jos mokina ir pranašauja. Pirmos Lietuvių M. Žinyčios ceremonijos įvyks karnas 4-tį ir Atlantic sts., So. Bostone, nedėlioje 18 d. Rugsėjo-Sept., 1927 m., 7:30 val. vakare.

Taipgi pirmos Lietuvių M. Žinyčios ceremonijos įvyks Montello, Mass., Franklin Žinyčioje, ant Franklin st., nedėlioje, 18 d. Rugsėjo-Sept., 1927 m., 9 val. ryte. Pamokslo tema tose vietose bus: Dabartinis Gamtos Mokslas ir Tikyba. Kalbės Ministris B. F. Kubilius. Sirdingai kviečiu ateiti. Minist. B. F. Kubilius.

HYDE PARKO IR APIELINKES LIETUVIŲ ATYDAI

Atveskit savo vaikučius į mūsų barberne, o mes nukirpsime juos pigiau ir gražiau negu kitur.

C. S. BABENSKAS
61 Fairmont Ave.,
Hyde Park, Mass.

Taipgi reikalaujam jaunų merginų barberį, kurios nusimano savo amate. Salygos pagal sutartį.

LSS. 60 IR 71 KUOPŲ PIKNIKAS

Ivyks Nedėlioje

18 d. Rugsėjo-Sept., 1927

Labai Gražioje Vietoje

Ant JAMES McANA FARMOS

Lake Shore, E. Long Pond, North Easton, Mass.

Bus įvairiausių žaislų ir lenktynių, taipgi gera muzika. Laimėjusieji lenktynes gaus dovanas.

Visi malonėkite į šį pikniką atsilankyti, nes tai bus paskutinis piknikas šią vasarą.

Kaip nuvažiuot: Nuo Bostono reikia važiuoti į Stoughton. Tenai is centro paimt Washington St. ir važiuoti juo iki kapinių. Vienos kapinės bus po kaire tuojaus išvažiuos į Stoughton, tai tu nereikia paisyti; bet reikia važiuoti apie pusvalandį laiko iki Eastono kapinių, kurios bus po dešine. Pro pat šitas kapinės eina į dešinę kelias, tai tu keliu reikia pasukti ir važiuoti iki galo to streeeto, paskui vėl pasisukti į dešinę ir apie už pusės milės bus jau pikniko vieta.

ISSIRANDAVOJA

6 KAMBARIŲ su vėliausiais įtaisymais, mokyklos ir gatvėkarių neto. Rėndos \$40 į mėnesį. Kuris sutiktų savininkui duoti kambari ir valgyti pagamintu tam atiduodu už \$20 į mėnesį. Matykite savininką: (38)
JACOB LAPENAS
146 Howard ave., Dorchester, Mass.

Reikalavimai

PAJIESKAU NAMO PRIŽIURĖTOJO (Janitorio) prižiūrėti didelį mūrinių namų. Alga \$22 į savaitę. Kreipkitės pas
V. J. JENKINS
294 Washington st.,
Room 1153, Boston, Mass.

DARBININKAS

Reikalingas prie darbo grosernėje. Geistina kad mokėtų piau mėsą ir aptarnauti kostumerius. Atsiskaitė po num. 361 Cambridge st., Cambridge, Mass. Tel. University 7810-W. (37)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA

Vienos šeimos namas su cisiais įtaisymais, ir du aukštieji žemes ir vėlyčiai, ir naujai užvestas sodas. Kaina visai žema.

J. GEDMINAS
42 Blackstone st., Boston, Mass.
Tel. Richmond 1944.
Po 4 val. vak. galima matyt: (37)
8 Summer ave., Reading, Mass.

3 ŠEIMYNŲ NAMAS

Atneša \$58 į mėnesį. Įmokėt \$1,000. Kaina \$5,000. Taipgi išsiraudavoja 8 kambarių namas su visais įtaisymais \$50 į mėnesį. Mrs. Sarah Tower,
791 E. 4th st., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0478-M.

PARSIDUODA

3 ŠEIMYNŲ NAMAS su visais įtaisymais, daugiau kaip 6 lotai žemės. 17 Chapel st., Norwood, Mass.

Negirdėtas Atsitikimas

NEPAPRASTAS DALYKAS

Šiomis dienomis pas mumis pateko ant pardavimo dviejų šeimynų medinė stuba su penkiu automobilų garadžiu, City Point, ant East Sixth Street, netoli L Street. Keturi kambariai ant pirmo aukšto ir penki ant antro. Maudynės, šiltas vanduo, elektra, priešakiniai piazai. Gera proga žmogui, kuris turi vieną arba daugiau automobilių. Randu atneša netoli \$100 į mėnesį. Kaina \$8,800. Matyk A. J. Kupstis, savininką.

GUDRIAM ŽMOGUI

Proga papirkti gera trijų šeimynų namą visai prieinama kaina, ant 210 Silver street, So. Bostone. Yra garas, elektra, skalbimo vietos, (set-tubs) viskas naujai įtasyta. Pirmas mortgicijus \$2,500 Co-op. Banke. Į mėnesį randos atneša \$57.45. Kaina \$4,200. Susineškit su savininku — A. J. Kupstis.

NAMAS SO. BOSTONE

Sešių šeimynų, dvidešimt septyni kambariai. Randu atneša \$750 į metus. Kaina \$4,500.

\$4,500.

Medinis sešių šeimynų namas ant Silver Street, So. Bostone. Yra garas, atskiros parduotinės kiekvienai šeimynai. Randos atneša \$75.00 į mėnesį. Pirmas mortgicijus \$3,000.

Laikas Pirkti Anglis ir Malkas.

Neužmirškite, jogei rudens ir žiemos laikas artinasi. Paprastai imant, anglis ir malkos pabrangsta, tad ne atidėliokite, įduokite savo orderius. Kreipkitės pas:

A. J. KUPSTIS

332 Broadway
So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1662-1373.

SVARBU JUMS PATIRTI

PIRM NEGU PIRKSITE RAKANDUS

kad The James Ellis Furniture Co. So. Bostone yra viena iš seniausių krautuvų Bostone su didele daugybe patenkintų kostumerių. Šita kompanija gvarantuoja kiekvieną daiktą, kurį ji parduoda. Ji yra išsidirbus gerą vardą ir reputaciją tarpe žmonių. Ji gvarantuoja pasitenkinimą.

DIDELIS VASARINIS IŠPARDAVIMAS DABAR PROGRESUOJA. DIDELIS NUMUŠIMAS KAINŲ ANT VISŲ RAKANDŲ.

THE JAMES ELLIS FURNITURE CO.
405 Broadway,
South Boston, Mass.

LIETUVIS BUDAVOTOJAS IR ARCHITEKTAS

Mes pabudavojame geriausius amus ir pigiai. Taipgi padarau visokių planus, išmėruojų žeme ir etc. Visokiis reikalais kreipkitės.

TITUS P. GREVIS
395 Broadway, So. Boston.
Tel. So. Boston 2340.

PLUNKSNAS, Pukus, Paduškas, Patalus, Kaldras ir visokiis lovy irėdmes, parduodu pigiausiai. Kreipkitės ypatingai arba rašykite.

Didžiausias sandėlis. Gvarantuojam užsigadinimą. Pas mus gausite tikrai europiskias plunksnas ir pukus.

European Feather Co.
25 Lowell Street, Boston, Mass.

Jonas Petruskevičius

Laisniuotas Graborius

Laikau Automobilius del Veselių, Kriktynų ir šiaip pasivažinėjimams pigiau negu kitur. (-)
162 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Ofiso Tel. So. Boston 0304-W.
Res. Tel. So. Boston 0304-R.

P. J. AKUNEVIČIUS

Lietuvis Graborius

Suteikia geriausį paskutinį pataravimą. Už pilną pagrabą galima apsieiti su \$80 ir aukščiau už didelius, o už valkus nuo \$20 ir aukščiau. Pigiai ie gražiai. Ofiso ir gyvenimo adresas:
820 E. 6th Street,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel.: So. Boston 4486.

Tel. South Boston 3520

Residence University 1463-J.

S. M. Pušius-Shallina
LIETUVIS MOTERIS ADVOKATE
366 Broadway, So. Boston, Mass.
Room 2.

Dideli MALIAVŲ Bargenai!

800 GALIONŲ "MASURYS" maliavos grindims, keturių dorelių vertės, parduoda po \$2.50 galionas. Trijų spalvų—geltona, mėlyna ir obuoliniai žalia.

400 GALIONŲ pilkos ir rudos maliavos, \$2.00 vertės, parduodam po \$1.25 galioną.

ANGLISKA BALTA "FLAT" MALIAVA PO \$1.25 GALIONAS

\$5.00 VARNISIS GRINDIMS PO \$2.50 GALIONAS.

No. 1095 GRINDŲ VARNISIS PO \$1.48 GALIONAS.

SELAKAS, GELTONAS AR BALTAIS, \$2.75 GALIONAS.

STA-LIGHT BALTAIS ENAMELIS \$3.00 GALIONAS.

Turime visokių maliavų ir maliavojimo reikmenų. Pigiai parduoda paipos pečiams ir formams. Taipgi apdengimui turim asbestos.

SOUTH END HARDWARE CO.
1095 WASHINGTON ST., BOSTON
NEAR DOVER ST. EL STATION

Tel. Hancock 6105 ir 6106.

ILGIAUSIA GELEŽINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ N. ANGLIJOS

NAUJAUSI LIETUVIŠKI REKORDAI

IDAIVAVO A. VANAGAITIS.

16071-F (KARVUTĖ)

10" 75c. (DOLERIS)

16072-F (SHARKEY DAINA)

10" 75c. (MUNSAINUKAS)

"Aido Choras iš Brooklyno, N. Y.

16067-F (VAŽIAVAV DIENA—SIRPSTA NOKSTA)

10" 75c. (VAKARINĖ DAINA (AVIETELIS)

16068-F (NEVERKIT PAS KAPA (M. Petrauskas)

10" 75c. (TYKUS BUVO VAKARĖLIS)

16041-F (KALINIO DAINA)

(MANO GIMTINĖ)

16009-F (OI MERGELE)

(STASY)

16010-F (AS MERGYTĖ)

(NESIGRAUDINK, MERUŽELE)

16046-F (MUZIKA—MUZIKA (A. Vanagaicis)

(DAINUOK SESUTE LEPUNELE)

16048-F (ISGERIAU SEPTYNIAS)

(LOPSINĖ)

16062-F (KINKYK ŽIRGUS)

10" 75c. (MANO MOTINELE)

16063-F (KAIMO POLKA)

10" 75c. (LINKSMI BROLIAI, Polka)

16058-F (MEILĖ TĖVYNĖS NEMARI)

10" 75c. (OI, OI, OI)

16056-F (KAI AS BUVAU NEZENOTS)

10" 75c. (KAD GALECIAU)

16057-F (PABUCIUOK MANE, Valcas)

10" 75c. (RAGANA, Polka)

16027-F ("STASĖS" POLKA)

(MEILĖS IR JAUSMŲ, Valcas)

E-7869 (LAKUNAI)

(SOKIKAI)

16039-F (SENELIS)

(GRAZUOLE)

16043-F (POLKA "MARYTĖ")

(POLKA "KATRYTĖ")

MES UŽLAIKOM VISOKIUS COLUMBIA IŠDIRBYSTES GRAMOFONUS IR REKORDUS.

Rekordai lietuviški pagaminti geriausių artistų dainininkų, muzikų ir monologistų.

Pas mus galite gauti netik tų rekordų, kurie yra čia garsinami, bet visokių, kokius tik yra lietuvių kalboje išdirbti. Turime taipgi visokių rolių del player pianų, dainos, sokiai, viskas geriausių artistų. Kreipkitės pas mus, o gausite visko. Reikalaudami katalogų, prisiųskite 2c. stampą.

GEO. MASILIONIS

General Store

377 BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Tel.: So. Boston 0759-W.

DR. MARGERIS

Gydytojas ir Chirurgas

Valandos: 10—12; 5—9

Sekmdieniais: 10—5

3421 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 8483

Dr. Med. Leo J. Podder iš Petrogrado

Specialistas Slaptų ligų moterų ir vyrų, kraujo ir odos. Kalba lenkiskai ir rusiskai.

Telefonas Haymarket 3390

1 ALLEN ST., Cor. Chambers St., BOSTON, MASS.

SVEIKIAUSIAS GERIMAS

TORAH

Jis padarytas iš 17 skirtingų SAKNŲ IR SUDETINIŲ. MALONUS GERTI IR SVEIKAS.

Taipgi mes išdirbame ir kitokiis geriausios rūšies tonikus. Patys turime savo laboratoriją ir išdirbame savo ekstraktus, todėl mūsų tonikas yra vienas iš geriausių.

Mūsų Toniką galite gaut visose lietuviškose grosernėse arba užsakius, pristatom tiesiog į namus.

Visada reikalaukit mūsų Toniko, tad gausit aveiką ir gardų gėrimą.

NATIONAL BOTTLING TORAH CO.
86 Windsor Street, Cambridge, Mass.
Tel. University 4111.